

DIAGNOZA SPOŁECZNO –
GOSPODARCZA
GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
DLA GMINY UŚCIMÓW
NA LATA 2023-2030

UŚCIMÓW 2023

WPROWADZENIE	3
Definicje kluczowych pojęć.....	3
1. Ogólna charakterystyka Gminy Uścimów.....	5
1.1. Położenie Gminy Uścimów	5
1.2. Demografia	9
1.2. Edukacja	12
1.2.1. Wychowanie przedszkolne.....	14
1.2.2. Poziom nauczania w szkołach podstawowych.....	14
1.3. Zabytki i kultura	15
1.3.1. Zabytki kultury.....	15
1.3.2. Działalność kulturalna	16
1.4 Sport i rekreacja	18
1.5. Turystyka	18
1.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna	19
1.7. Wykluczenie społeczne	20
1.8. Kapitał społeczny, działalność organizacji pozarządowych	21
1.8.1. Fundusz sołecki.....	21
1.8.2. Organizacje pozarządowe	22
1.9. Przedsiębiorczość	23
1.10. Rynek pracy i bezrobocie	27
1.11. Sektor rolniczy	29
1.12. Zasoby naturalne i ochrona środowiska	30
1.13. Energetyka	31
1.13.1. Zaopatrzenie w gaz	31
1.13.2. Gospodarka ciepła	31
1.13.4. Energia odnawialna.....	32
1.14. Gospodarka wodno – ściekowa	32
1.15. Polityka przestrzenna	34
1.16. Mieszkalnictwo	37
1.17. Ochrona bezpieczeństwa	38
1.18. Komunikacja	39
2. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH.....	39
2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji ..	39

2.2. ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Uścimów ..	41
2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane	42
2.2.2. Wyniki dla poszczególnych miejscowości wg ww. wskaźników.....	45
2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Uścimów	74
2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Uścimów	75
Spis tabel:.....	78
Spis map:	80
Spis wykresów:.....	80

Opracowanie stanowi szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji obejmującą analizę negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz wybranych pozostałych (gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej) zgodnie ze zidentyfikowanymi zjawiskami negatywnymi oraz analizę lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji. Diagnoza dotycząca całego obszaru gminy pokazuje ogólne ramy i powiązania obszarów kryzysowych z resztą gminy.

Przedstawiono również ogólną charakterystykę Gminy Uścimów, która została przeprowadzona na podstawie danych dostępnych za lata 2017 – 2022 i będzie uzupełniana w toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji w miarę uzyskiwania dostępu do nowych danych. Jako, że niniejszy dokument jest materiałem do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji, należy zakładać, że diagnoza będzie uzupełniana także w wyniku propozycji i poprawek zgłaszanych podczas konsultacji.

Diagnoza obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o analizę następujących obszarów: społecznego, gospodarczego, środowiskowego, funkcjonalno-przestrzennego oraz technicznego. Analizie poddane zostały wskaźniki opracowane dla każdego z wymienionych obszarów. Dzięki szeroko zakrojonym badaniom na różnych płaszczyznach możliwe było wskazanie obszarów zdegradowanych, które znajdują się na terenie gminy. Dokonano precyzyjnego wyznaczenia wymienionych obszarów przy wykorzystaniu metody kartograficznej. Zamieszczone mapy obszarów zdegradowanych szczegółowo przedstawiają wyznaczone obszary, które mają zostać objęte procesem rewitalizacji.

Sporządzona Diagnoza społeczno – gospodarcza dla Gminy Uścimów spełnia wszystkie zapisy i wskazania wynikające z *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485)*.

Definicje kluczowych pojęć

Rewitalizacja to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. **Rewitalizacja** zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez **interesariuszy** (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Obszar może zostać wskazany jako **obszar zdegradowany**, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ **gospodarczych** (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- ✓ **środowiskowych** (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- ✓ **przestrzenno-funkcjonalnych** (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- ✓ **technicznych** (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów),
- ✓ **budowlanych**, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Natomiast **interesariuszami rewitalizacji** są w szczególności:

- ✓ mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- ✓ mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- ✓ podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- ✓ jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- ✓ organy władzy publicznej;
- ✓ podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego. Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jej otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą. Po drugie, proces

rewitalizacji powinien być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze gminy, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Prace diagnostyczne i projektowe obejmowały analizy dokumentów dostarczonych przez Zamawiającego. Wykorzystano również dane dostarczone z GUS oraz innych opracowań i dokumentów planistycznych.

1. Ogólna charakterystyka Gminy Uścimów

1.1. Położenie Gminy Uścimów

Gmina Uścimów położona jest w województwie lubelskim, we wschodniej części Polski. Położenie gminy na tle kraju można uznać za korzystne. Pomimo faktu, iż usytuowana jest ona w peryferyjnej części Polski, cechuje się stosunkowo niedalekimi odległościami od ważnych, makroregionalnych ośrodków miejskich. Odległość ze Starego Uścimowa do miasta stołecznego - Warszawy wynosi ok. 200 km, do Kielc ok. 220 km, do Rzeszowa ok. 200 km. Dodatkowo, gmina położona jest w odległości mniejszej niż 100 km od ważnych przejść granicznych z Ukrainą i Białorusią: Dorohuska (ok. 90 km) i Sławatycz: (ok. 80 km).

Gmina Uścimów wchodzi w skład północnej części województwa lubelskiego, oddalona jest o około 50 km na północny wschód od Lublina. Odległość gminy od stolicy województwa nie jest więc duża, natomiast gmina położona jest w pewnym oddaleniu od głównych, krajowych i wojewódzkich sieci komunikacyjnych – żaden z głównych szlaków drogowych nie przebiega przez jej obszar, przez co gmina jest słabiej skomunikowana z Lublinem i innymi, ważnymi ośrodkami miejskimi regionu.

Administracyjnie Gmina Uścimów przynależy do powiatu lubartowskiego. Jest to obszar położony na granicy trzech krain geograficznych: Mazowsza, Wyżyny Lubelskiej i Polesia Lubelskiego. Teren powiatu w większości zajmuje Wysoczyzna Lubartowska, będąca częścią Mazowsza, natomiast pozostała część wchodzi w skład Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego (Równiny Łęczyńsko-Włodawskiej) należącego do Polesia Lubelskiego.

Powiat lubartowski sąsiaduje z powiatami: lubelskim, łęczyńskim, parczewskim, radzyńskim, łukowskim, puławskim i ryckim.

Obszar gminy cechuje się peryferyjnym położeniem w obrębie powiatu.

Odległość ze Starego Uścimowa do siedziby powiatu – miasta Lubartów wynosi około 35 km, bliżej położone są stolice sąsiednich powiatów: Łęczna (ok. 20 km) oraz Parczew (ok. 30 km). Ze względu na to, gmina nie znajduje się na obszarze zdominowanym przez oddziaływanie jednego, silnego ośrodka miejskiego. Wpływ na jej rozwój ma funkcjonowanie kilku położonych w pobliżu miast.

Dostępność komunikacyjną i połączenia z pozostałymi częściami regionu zapewniają gminie drogi wojewódzkie położone w jej pobliżu – droga wojewódzka nr 820 Łęczna - Sosnowica oraz droga wojewódzka nr 813 Międzyrzec Podlaski - Łęczna.

Warto dodać, iż drogi te nie przebiegają przez obszar gminy, dojazd do nich odbywa się w oparciu o sieć dróg powiatowych i lokalnych.

Gmina Uścimów sąsiaduje z gminami:

- ✓ Ostrów Lubelski (powiat lubartowski);
- ✓ Dębowa Kłoda, Parczew (powiat parczewski);
- ✓ Ludwin, (powiat łęczyński).

Powierzchnia Gminy Uścimów wynosi 107 km². Stanowi to 8,3% powierzchni powiatu lubartowskiego.

Sieć osadniczą Gminy Uścimów tworzą miejscowości położone w obrębie jej obszaru, w których utworzono sołectwa – pomocnicze jednostki gminy.

Łącznie, w gminie Uścimów funkcjonuje 11 sołectw:

1. Drozdówka;
2. Głębokie;
3. Krasne;
4. Maśluchy;
5. Nowa Jedlanka;
6. Nowy Uścimów;
7. Ochoża;
8. Orzechów-Kolonia;
9. Rudka Starościńska;
10. Stara Jedlanka;
11. Stary Uścimów.

W związku z tym, że przez Gminę Uścimów nie przebiegają ważne, krajowe i regionalne szlaki komunikacyjne, głównymi czynnikami warunkującymi kierunki rozwoju sieci osadniczej są warunki naturalne. Znaczny wpływ na kształtowanie się poszczególnych osad i miejscowości miały warunki hydrologiczne, przede wszystkim sieć rzeczna, system jezior i liczne tereny bagienne. Stanowiły one przede wszystkim naturalną barierę rozwoju osadnictwa i nie pozwalały na intensyfikację zabudowy.

Obecnie Gmina Uścimów należy do najsłabiej zaludnionych gmin regionu. Na terenie gminy zdecydowanie przeważa budownictwo jednorodzinne. Zabudowa jednorodzinna zagrodowa

skoncentrowana jest w głównych miejscowościach gminy, wzdłuż lokalnych ciągów komunikacyjnych. Na terenach położnych w pobliżu jezior oraz w innych miejscach atrakcyjnych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym postępuje koncentracja zabudowy rekreacyjnej.

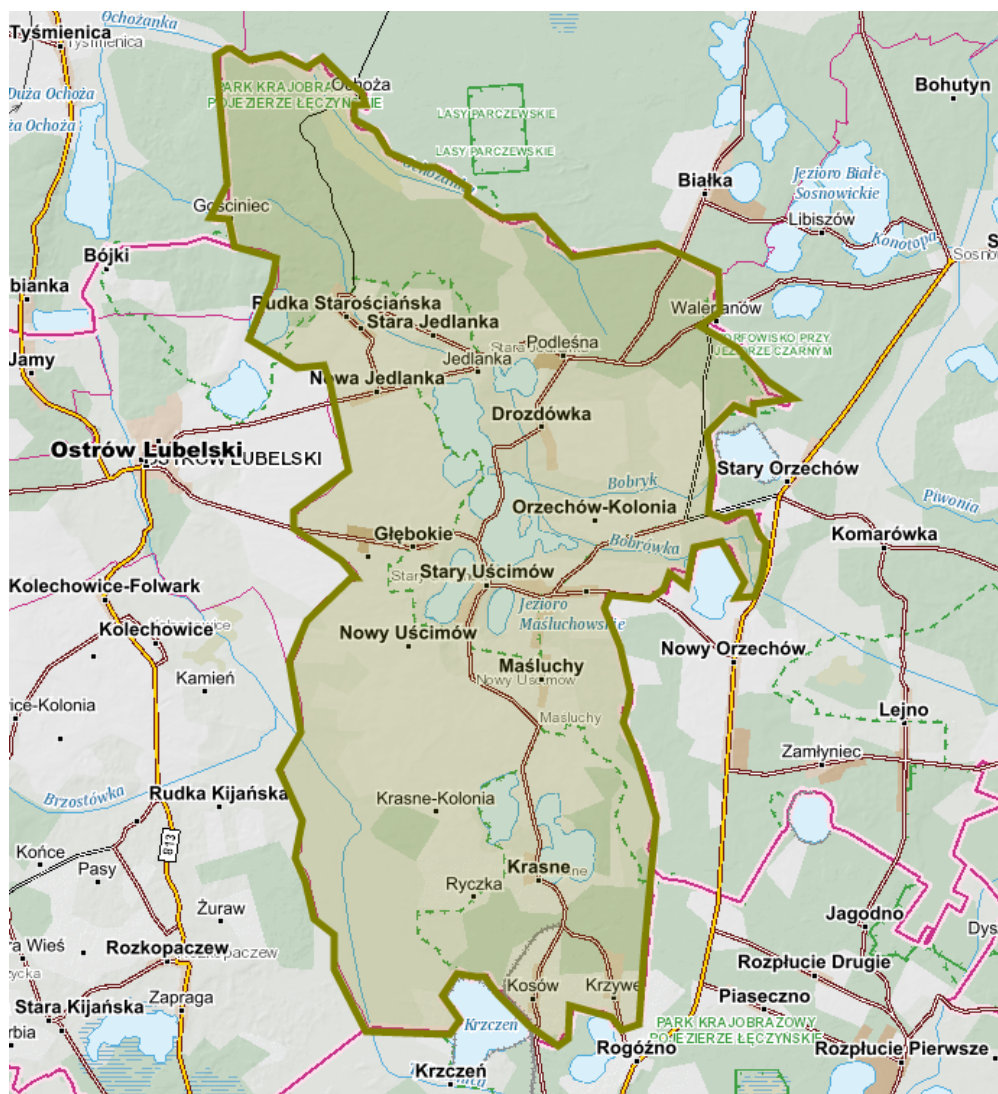
W centralnej części gminy usytuowana jest miejscowość Uścimów Stary. Pełni ona funkcję administracyjnego, gospodarczego, kulturalnego i społecznego centrum gminy. Jest siedzibą samorządowych władz lokalnych, miejscem lokalizacji instytucji publicznych i ważnych obiektów usługowych. Na jej obszarze funkcjonują placówki edukacyjne i kulturalne.

Mapa 1 Położenie Gminy Uścimów na tle powiatu lubartowskiego



Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/66.html>

Mapa 2 Położenie poszczególnych miejscowości na terenie Gminy Uścimów



Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/Imgp_2.html?gmap=gp0

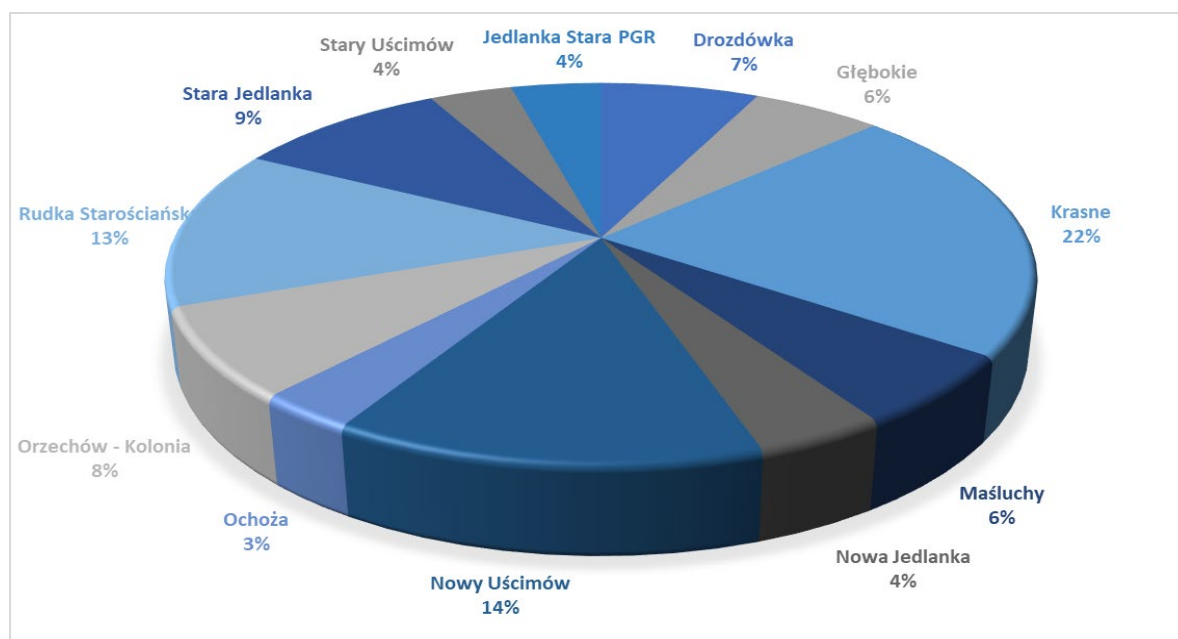
Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych miejscowości Gminy Uścimów

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia [m ²]
1	Drozdówka	7569686
2	Głębokie	6211062
3	Krasne	23475892
4	Maśluchy	6442790
5	Nowa Jedlanka	4417116
6	Nowy Uścimów	14533137
7	Ochoża	3372095

8	Orzechów - Kolonia	8167771
9	Rudka Starościańska	14452075
10	Stara Jedlanka	10160410
11	Stary Uścimów	3959834
12	Jedlanka Stara PGR	4300015
RAZEM:		107061883

Źródło: UG Uścimów

Wykres 1 Powierzchnia miejscowości Gminy Uścimów (%)



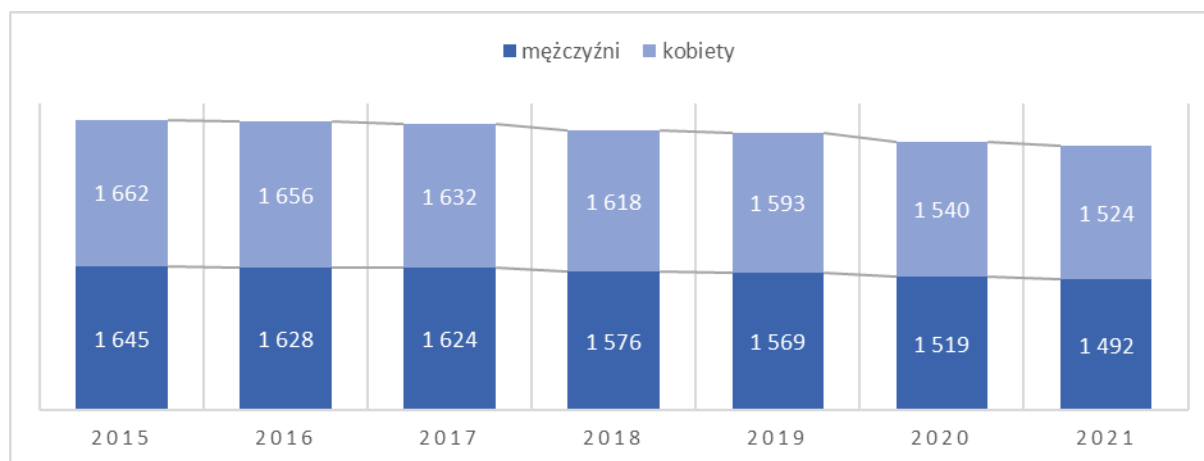
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Uścimów

1.2. Demografia

Do podstawowych charakterystyk zbiorowości ludzkiej należą jej liczebność i rozmieszczenie. Liczba mieszkańców gminy systematycznie maleje z niewielkimi wahaniami.

Ogólnie w latach 2015 - 2021 liczba osób zamieszkujących gminę zmniejszyła się o 291 osób.

Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy w latach 2015 - 2021



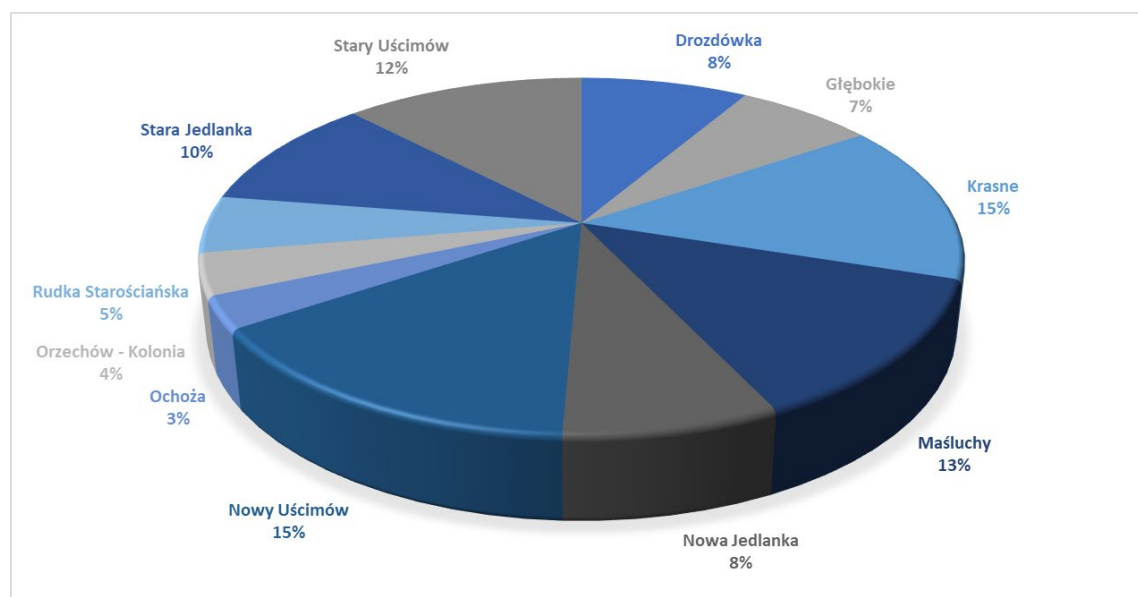
Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z UG Uścimów

Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały – stan na 31.12.2021 r.

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Kobiety	Mężczyźni
1	Drozdówka	261	139	122
2	Głębokie	215	106	109
3	Krasne	448	237	211
4	Maśluchy	397	198	199
5	Nowa Jedlanka	239	118	121
6	Nowy Uścimów	461	225	236
7	Ochoża	90	47	43
8	Orzechów - Kolonia	116	57	59
9	Rudka Starościańska	159	77	82
10	Stara Jedlanka	318	162	156
11	Stary Uścimów	375	194	181
RAZEM:		3079	1560	1559

Źródło: UG Uścimów

Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości w 2021

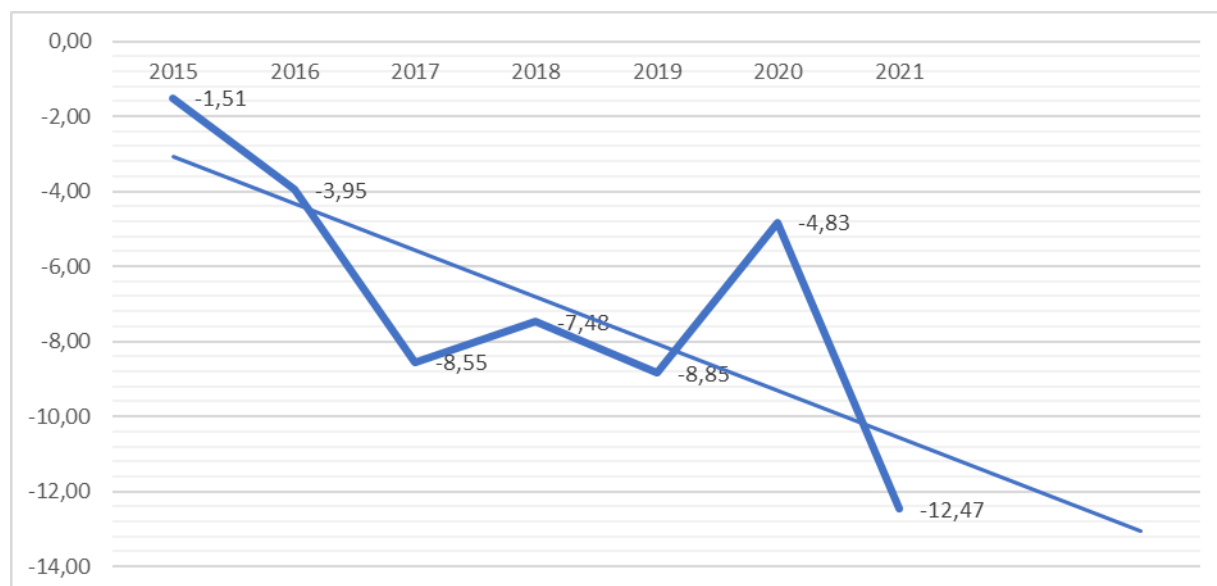


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Uścimów

Struktura wieku mieszkańców i przyrost naturalny

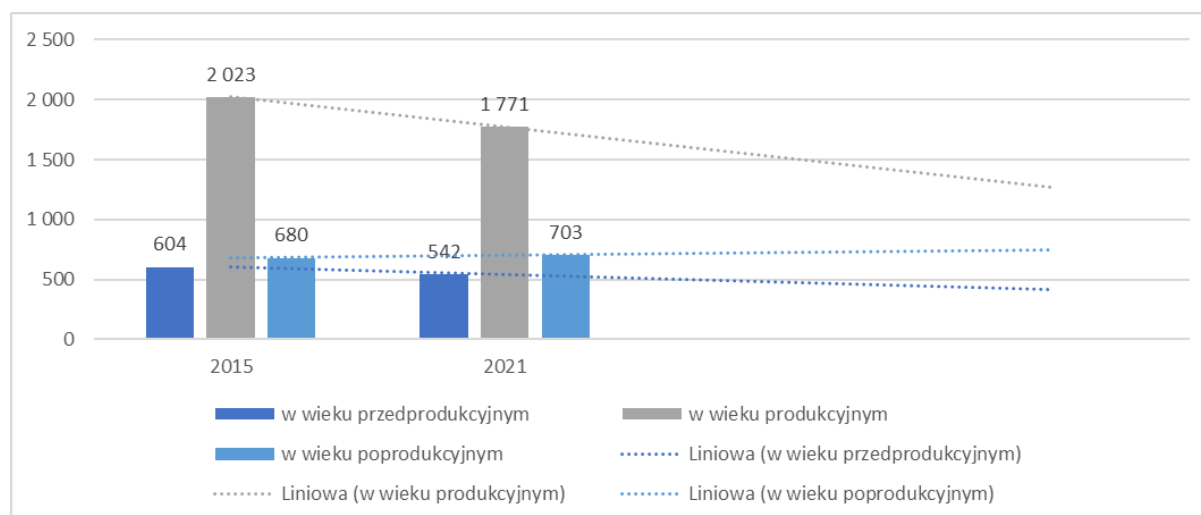
Szczegółowa analiza dotycząca struktury wieku mieszkańców pozwala na stwierdzenie, że sytuacja demograficzna w większości sołectw gminy stale pogarsza się. Dane dostarczone przez Urząd Gminy wskazują, na **ujemny przyrost naturalny. Bezpośrednią przyczyną jest malejąca liczba urodzeń.**

Tabela 3 Współczynnik przyrostu naturalnego na 1000 Osób



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 4 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w Gminie Uścimów w roku 2015 oraz 2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Migracje ludności

Sytuacja demograficzna w gminie kształtowana jest również przez migracje. Saldo migracji jako różnica między liczbą zameldowań a wymeldowań pokazuje ruch mieszkańców zarówno w kraju jak i za granicę.

Migracje ludności są podstawowym elementem i formą mobilności przestrzennej. Oznaczają one przemieszczenia terytorialne związane ze względnie trwałą zmianą miejsca zamieszkania i są postrzegane jako komponent, obok rozrodczości i umieralności, zmian demograficznych.

W omawianym okresie (2015-2021) Gmina Uścimów notuje niewielkie ujemne saldo migracji wewnętrznej. Saldo migracji w naszej gminie na koniec 2021 r. wynosiło minus 6 tj. (liczba osób zameldowanych w stosunku do wymeldowanych).

1.2. Edukacja

W gminie są dwie szkoły podstawowe: w Nowej Jedlance i w Starym Uścimowie.

- ✓ Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Starym Uścimowie jest 8-letnią szkołą publiczną.

W szkole funkcjonują również **3 oddziały przedszkolne**, oddział 3-4 latków (inne formy wychowania przedszkolnego), oddział 5-latków oraz oddział 6-latków.

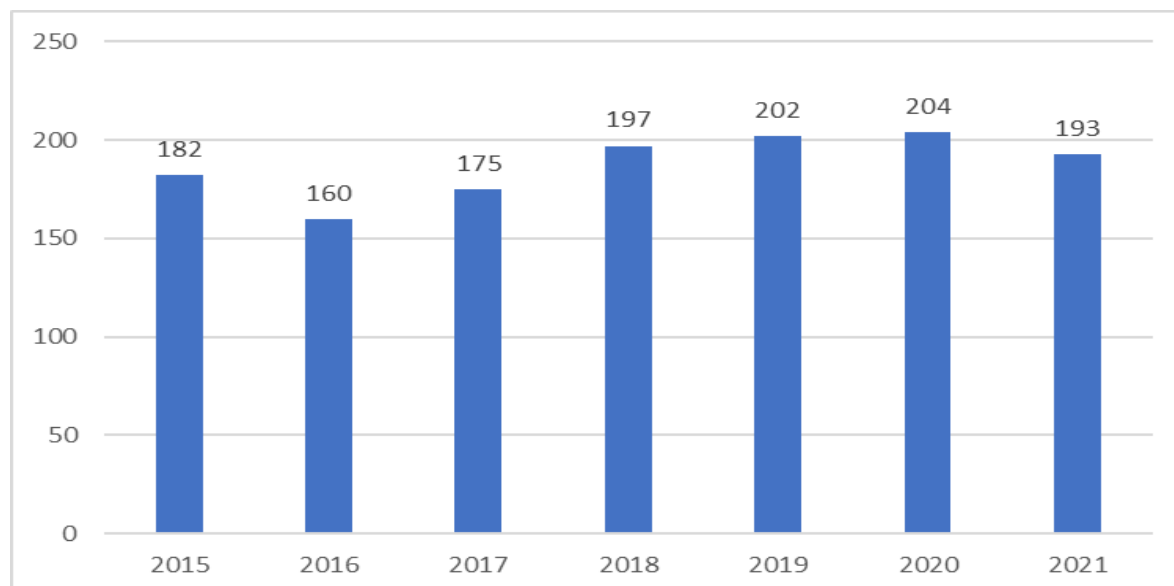
W roku szkolnym 2020/2021 w szkole funkcjonowało 12 oddziałów: Oddział przedszkolny 3-4 latków –24 dzieci; Oddział przedszkolny 5-latków –12 dzieci; Oddział przedszkolny 6-latków –14 dzieci; Klasa I –21 uczniów; Klasa II –20 uczniów; Klasa III a –21 uczniów; Klasa

IV a –15 uczniów; Klasa V a –13 uczniów; Klasa VI a –29 uczniów; Klasa VII a –14 uczniów; Klasa VII b –18 uczniów; Klasa VIII –19 uczniów.

✓ Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Nowej Jedlance

Liczba uczniów szkół podstawowych w Gminie Uścimów utrzymuje się w zasadzie na stałym poziomie od 2015 roku. W porównaniu z rokiem 2015, w 2021 liczba ta spadła o 11 uczniów.

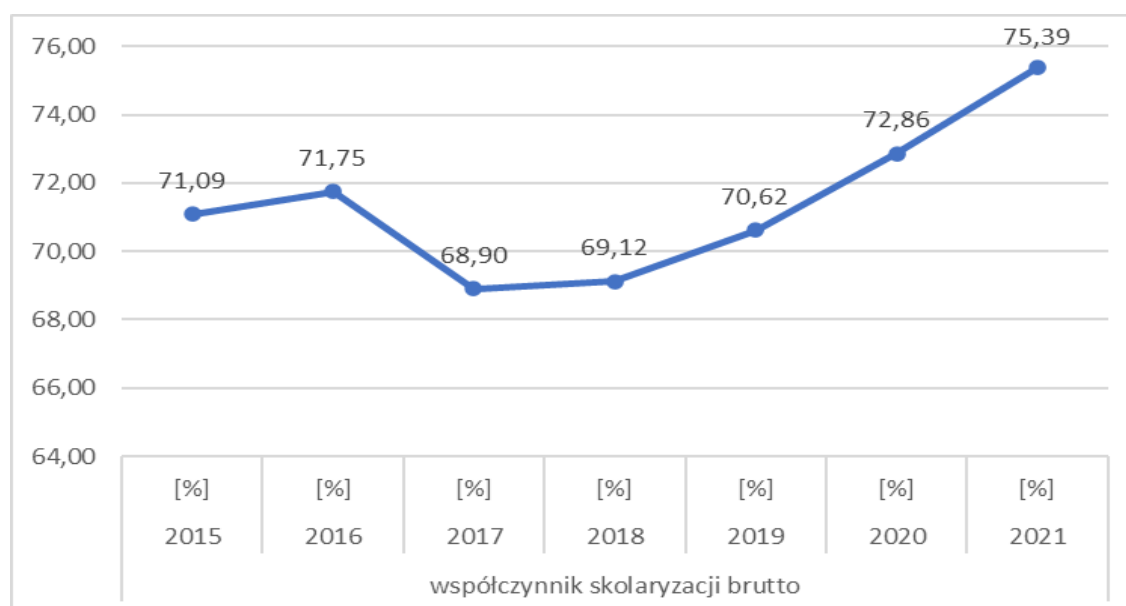
Wykres 5 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Uścimów w latach 2015 -2021



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS

Współczynnik skolaryzacji w gminie wynosił w roku 2021 75,39%. Od roku 2017 odnotowuje się jego systematyczny wzrost.

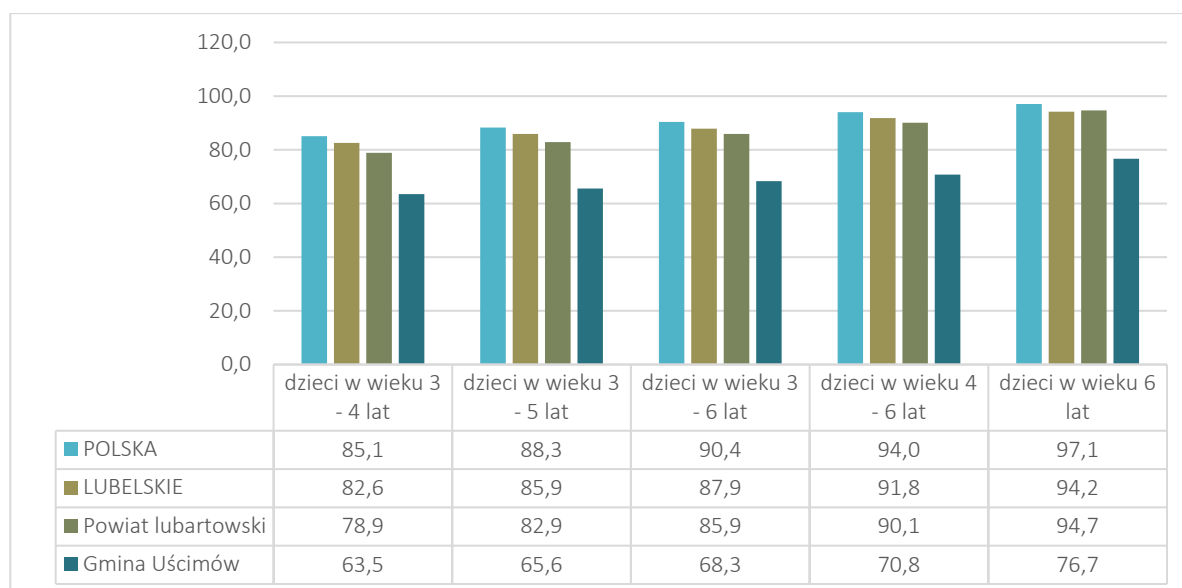
Wykres 6 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Uścimów w latach 2015-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.2.1. Wychowanie przedszkolne

Wykres 7 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku 2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Z powyższej tabeli wynika, że odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie Gminy Uścimów jest średni i niższy od wskaźnika dla województwa oraz dla powiatu lubartowskiego.

1.2.2. Poziom nauczania w szkołach podstawowych

Tabela 4 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 dla poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Uścimów

Lp.	Egzamin	Wynik egzaminu w %				
		Szkoła	Powiat	Gmina	Województwo	Kraj
1	Język polski	50	59	51	61	60
2	Matematyka	38	45	41	47	47
3	Język angielski	46	56	50	63	66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Uścimów

1.3. Zabytki i kultura

1.3.1. Zabytki kultury

Pomimo trudności w zachowaniu materialnych zasobów kulturowych obszaru, wiele zabytkowych obiektów położonych na terenie gminy posiada walory poznawczo-kulturowe. Najstarsze obecnie budowle znajdujące się na terenie gminy wybudowane były w XIX wieku. Są to przede wszystkim typowe dla przedmiotowego obszaru drewniane domy mieszkalne (w Uścimowie Starym, Nowej Jedlance, Głębiokiem i Krasnem), cechujące się charakterystyczną dla regionu konstrukcją słupową lub zrębową z wiązaniem na tzw. jaskółczy ogon.

Obiekty tego typu zanikają i pozostało ich na terenie gminy niewiele. Wartościowe budynki i obszary objęte są pośrednią ochroną konserwatorską, co oznacza, iż wpisane są one do ewidencji zabytków województwa lubelskiego.

Pośrednią ochroną konserwatorską w poszczególnych miejscowościach objęte są następujące obiekty i obszary:

- ✓ **Głębokie:**
 1. Murowana kapliczka z 1905 r. – położona nad jeziorem Głębokie, odnowiona;
 2. Aleja dojazdowa (pozostałości parku) z XIX w. – widoczny starodrzew, słabo czytelny kształt i układ alei;
- ✓ **Krasne:**
 1. Szkoła podstawowa z 1937 r. – budynek dobrze utrzymany, drewniany, wciąż w użytkowaniu;
 2. Pozostałości parku dworskiego z XIX w – układ i kształt słabo czytelny, z elementami starodrzewu, z widocznymi nasadzeniami topoli i samosiewami;
- ✓ **Krasne Kosów:**
 1. Cmentarz wojenny z 1915 r. – nieczynny. Początkowo składał się z 358 mogił pojedynczych i jednej zbiorowej. Pochowanych tu było ok. 360 żołnierzy niemieckich i kilkudziesięciu rosyjskich. W roku 1934 przeniesiono tu cmentarze wojenne Piaseczno (222 żołnierzy niemieckich i rosyjskich)

i Krzczeń (29 żołnierzy niemieckich). Łącznie na cmentarzu spoczywa ok. 600 żołnierzy niemieckich i kilkudziesięciu rosyjskich poległych podczas I wojny światowej;

✓ **Maśluchy:**

1. Cmentarz wojenny z 1915 r. – obecnie miejsce nie posiada charakteru cmentarza, nie są na nim usytuowane żadne mogiły. Założony został jesienią 1915 r., w 1925 r. liczył 49 grobów. Spoczywali tam żołnierze niemieccy, rosyjscy i austro-węgierscy, którzy polegli w pierwszej dekadzie sierpnia 1915 r. Prawdopodobnie wszystkie ciała przeniesiono na cmentarz w Kolonii Uścimów w 1934 r.;

✓ **Nowa Jedlanka:**

1. Kapliczka drewniana z I połowy XX w. – obiekt nie istnieje. W jego miejscu w 1982 roku wybudowano kapliczkę murowaną;

✓ **Stara Jedlanka PGR:**

1. Zespół dworsko-parkowy z przełomu XIX i XX w. – w skład zespołu wchodzi cztery obiekty: dwór murowany (przebudowywany), rządówka drewniana (obiekt zachowany w bardzo dobrym stanie), spichlerz drewniany (obiekt w złym stanie), czworak drewniany (obecnie wykorzystywany jako dom mieszkalny, w stanie dobrym);

✓ **Stary Uścimów:**

1. Kościół parafialny p.w. Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Starym Uścimowie;
2. Drewniana organistówka – położona naprzeciwko kościoła, dobrze zachowana;
3. Cmentarz parafialny rzymsko-katolicki (dawny prawosławny) z końca 1891 r. – czynny. Jego powierzchnia wynosi obecnie 0,96 ha., z czego 0,7 ha to powierzchnia wolna. Najstarsze zachowane nagrobki pochodzą z końca XIX oraz z początku XX w. Na cmentarzu usytuowana jest mogiła zbiorowa siedemnastu powstańców styczniowych. W 1928 roku na mogile postawiono pomnik upamiętniający dziesięciolecie odzyskania niepodległości;

✓ **Uścimów Kolonia:**

1. Cmentarz wojenny z I wojny światowej – nieczynny. Pierwotnie spoczywało na nim 90 żołnierzy niemieckich, austro-węgierskich i rosyjskich, poległych w 1915 r. W latach 30-tych XX wieku na obszar cmentarza przeniesiono mogiły z cmentarzy w Maśluchach, Uścimowa i Kolechnowic. Łącznie na cmentarzu spoczywa ponad 205 żołnierzy niemieckich, austro-węgierskich i kilkudziesięciu rosyjskich. W latach 1992-93 Urząd Gminy ustawił w północnej części cmentarza niewielki, lastrykowy nagrobek Cmentarz ulega degradacji, obecnie widoczne są jedynie zarysy kilkudziesięciu mogił, cmentarz porastają zarośla i samosiewy;

✓ **Uścimów Nowy:**

1. Cmentarz wojenny z I wojny światowej – nieczynny. Obiekt posiada nieczytelny układ, brak podziału na kwatery, brak nagrobków i mogił.

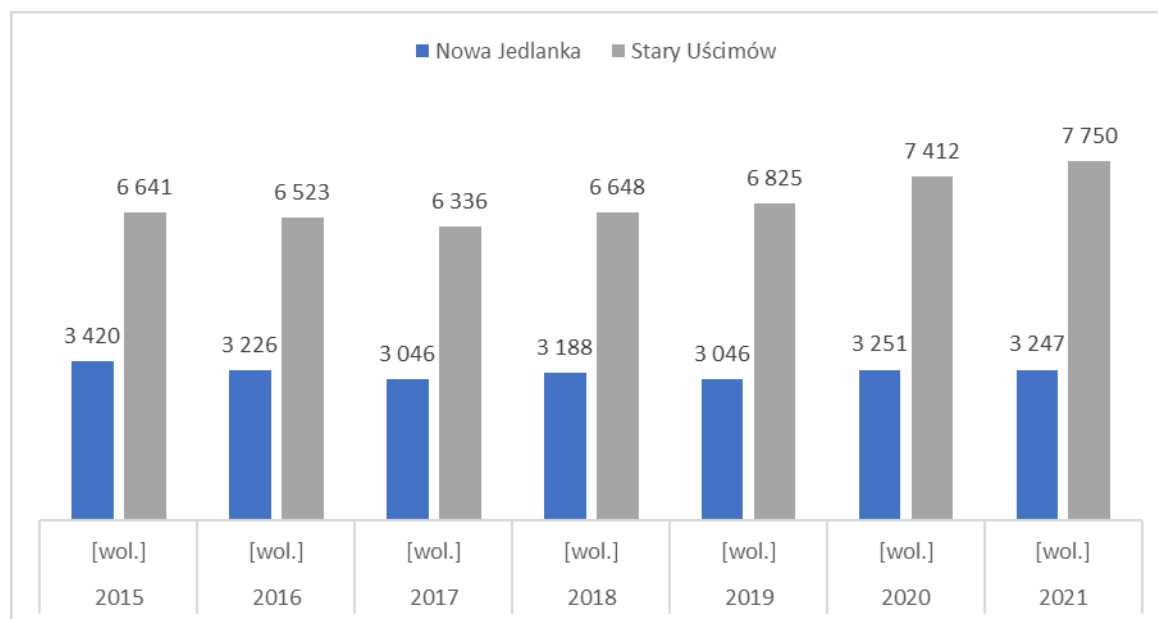
1.3.2. Działalność kulturalna

Na terenie gminy Uścimów funkcjonuje **Gminny Ośrodek Kultury w Starym Uścimowie**

Zadania własne Gminy z zakresu kultury i popularyzacji czytelnictwa wypełnia **Gminna Biblioteka Publiczna w Starym Uścimowie oraz jej filia w Nowej Jedlance.**

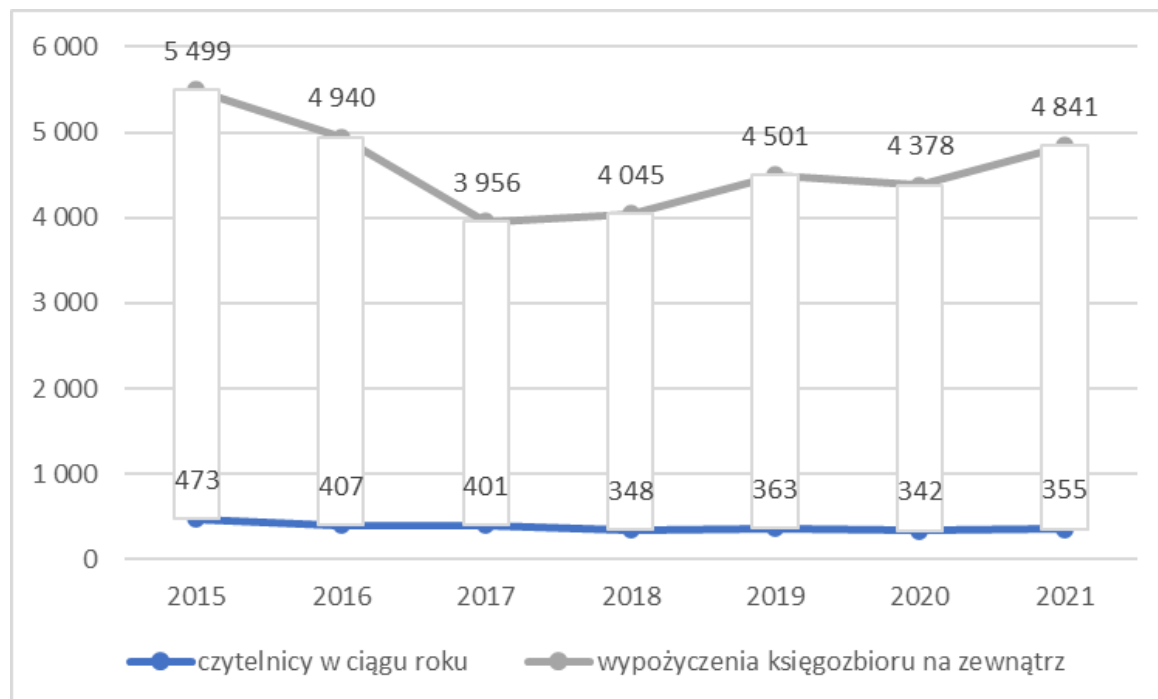
Działalność biblioteczna:

Wykres 8 Księgozbiór w bibliotekach na terenie Gminy Uścimów



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wykres 9 Wskaźniki czytelnictwa na terenie Gminy Uścimów



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.4 Sport i rekreacja

Bazę sportową gminy tworzą następujące obiekty:

- ✓ Gminny stadion w Starym Uścimowie (użytkowany przez LKS „Wodnik” w Uścimowie);
- ✓ Boiska przyszkolne przy szkołach w Starym Uścimowie, Nowej Jedlance.
- ✓ Sale gimnastyczne przy szkołach w Starym Uścimowie i Nowej Jedlance.

Z obiektów przyszkolnych korzystają przede wszystkim uczniowie szkół w ramach lekcji wychowania fizycznego.

Przy remizach OSP w miejscowościach Nowa Jedlanka, Maśluchy, Głębokie zlokalizowane są boiska do gry w piłkę siatkową.

1.5. Turystyka

Gmina Uścimów posiada duży potencjał do rozwoju turystyki, który powinien być wykorzystywany w większym stopniu. Do największych atrakcji turystycznych obszaru należą walory przyrodniczo-krajobrazowe.

Gmina położona jest na Polesiu Lubelskim – makroregionie fizycznogeograficznym, stanowiącym północno-zachodnią część Polesia. **Usytuowanie w obrębie Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego sprawia, iż terytorium gminy Uścimów posiada korzystne cechy, charakteryzujące cały obszar krainy, takie jak: formy krajobrazowe skupisk roślinności, przetworzonych przez człowieka w stopniu niskim. Specyficzną cechą tej krainy jest występowanie dużej liczby jezior pochodzenia krasowego, które zajmują ponad 27 km² powierzchni obszaru.**

Na terenie gminy znajduje się dziewięć jezior wchodzących w skład Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, siedem z nich w całości położonych jest na jej terytorium, dwa częściowo.

Gmina Uścimów posiada szczególnie dobre warunki do rozwoju turystyki wypoczynkowej i krajobrazowej. Dzięki korzystnemu położeniu i niewielkim oddaleniu od ważniejszych ośrodków miejskich regionu, gmina może stać się ważnym ośrodkiem uprawiania turystyki weekendowej na obszarze województwa lubelskiego. Jest to rodzaj turystyki polegający na krótkookresowych wyjazdach rekreacyjnych i wybieraniu kilkudniowych wyjazdów jako alternatywy dłuższego wypoczynku wakacyjnego. Turystyka weekendowa jest szczególnie popularna wśród mieszkańców większych miast, którzy za cel krótkich podróży obierają sobie najczęściej obszary o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych, położone w niedalekiej odległości od ich miejsc zamieszkania.

Cały obszar Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców Lublina jako miejsce krótkich, weekendowych wyjazdów.

Mapa 3 Obszary atrakcyjne turystycznie w Gminie Uścimów



Źródło: <http://www.turystykawgminie.pl/uscimow>

Bieg Jezior jest biegiem rekreacyjnym przeznaczonym dla wszystkich przebywających na wypoczynku nad jeziorami Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego oraz rekreacyjnie uprawiających bieganie.

Bieg jezior organizowany jest w pierwszą sobotę sierpnia i rozpoczyna się przy remizie znajdującej się w miejscowości Krasne a kończy się na plaży przy jeziorze Maśluchowskim za Szkołą Podstawową w Starym Uścimowie.

1.6. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ochrona zdrowia

Gmina nie posiada zarządzanych przez siebie podmiotów leczniczych.

Na terenie gminy funkcjonuje jeden podmiot zarządzany przez osobę fizyczną „Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Uścimowie Starym.

W gminie w 2021 r. funkcjonowała 1 apteka.

1.7. Wykluczenie społeczne

Pomoc społeczna

Zadania zlecone i zadania własne w zakresie pomocy społecznej w Gminie Uścimów realizowane są przez **Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Uścimowie**.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do świadczeń z pomocy społecznej przyznawanymi przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie lubelskim są niezmiennie od kilku lat: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Przyczyny korzystania z pomocy społecznej pozostają takie same, warto jednak zauważyć, że w okresie ostatnich lat zmniejsza się ranga i znaczenia niemal każdego z problemów społecznych kwalifikujących się do uzyskania pomocy z OPS. Konieczne jest nieustanne monitorowanie skali problemów społecznych i odpowiednie dobieranie instrumentów służących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu w stosunku do aktualnych problemów. Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej wymaga oprócz spełnienia kryterium dochodowego, wystąpienia innych przesłanek. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej podają jeszcze inne powody wystąpienia z wnioskiem o pomoc.

Tabela 5 Świadczenia wypłacone przez OPS w roku 2021

Rodzaj świadczenia	Liczba osób korzystających	Wydatkowana kwota	Źródło finansowania
Zasiłek stały	12	68 044 zł	budżet państwa
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłków stałych	10	6 345 zł	budżet państwa
Zasiłek okresowy	32	49 497 zł	budżet państwa
Zasiłek celowy	10	20 670 zł	budżet gminy
w tym: w wyniku zdarzeń losowych	1	2 000 zł	
Zasiłek celowy na żywność w ramach Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	55	41 965 zł	80% - budżet państwa 20% - budżet gminy
Posiłek dla dzieci w ramach Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	68	45 535 zł	80% - budżet państwa 20% - budżet gminy

Źródło: Dane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Uścimowie

Tabela 6 Liczba ludności korzystająca z OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Uścimów

Lp.	Miejscowość	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Ubóstwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności
1	Drozdówka	2	1	-	-
2	Głębokie	4	4	-	1
3	Jedlanka Nowa	5	4	-	2
4	Jedlanka Stara	10	3	1	4
5	Krasne	19	17	-	2
6	Maśluchy	8	5	1	1
7	Orzechów Kolonia	12	9	1	3
8	Rudka starościńska	4	1	-	2
9	Uścimów Nowy	18	8	1	1
10	Uścimów Stary	26	1	1	3
11	Ochoża	2	-	-	-
Razem		110	69	5	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Uścimów

Na terenie Gminy Uścimów nie ma infrastruktury społecznej tj. chociażby mieszkań komunalnych, dziennych domów pomocy czy placówek opiekuńczo-wychowawczych. Mieszkańcy wymagający takiego wsparcia kierowani są i umieszczani w instytucjach na terenie powiatu bądź województwa. W gminie zauważalna jest potrzeba objęcia wsparciem osób starszych, schorowanych i wymagających pomocy w zaspokajaniu podstawowych codziennych potrzeb życiowych.

1.8. Kapitał społeczny, działalność organizacji pozarządowych

1.8.1. Fundusz sołecki

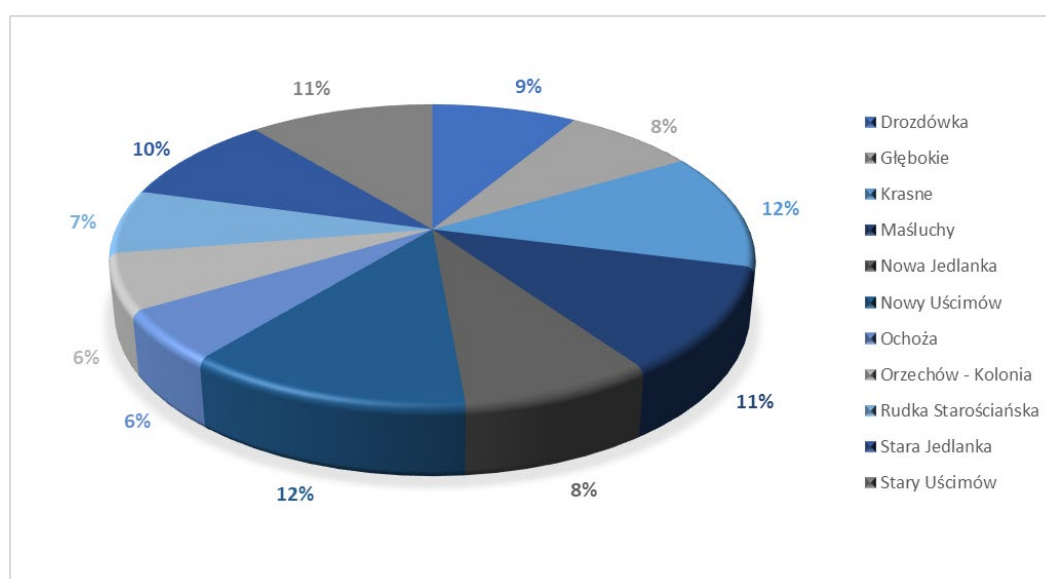
Tabela 7 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2022 r.

Lp.	Miejscowość	Kwota [zł]
1	Drozdówka	23496,29
2	Głębokie	21453,14
3	Krasne	33967,47

4	Maśluchy	30851,66
5	Nowa Jedlanka	22679,03
6	Nowy Uścimów	33763,15
7	Ochoża	14915,04
8	Orzechów - Kolonia	16396,33
9	Rudka Starościańska	18694,88
10	Stara Jedlanka	26407,79
11	Stary Uścimów	29932,24
RAZEM:		272557,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Uścimów

Wykres 10 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2022 wg sołectw [%]



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Uścimów

1.8.2. Organizacje pozarządowe

Główne organizacje społeczne działające na terenie Gminy Uścimów:

- ✓ Ludowy Klub Sportowy „WODNIK” Uścimów
- ✓ „Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Uścimowskiej” w Starym Uścimowie
- ✓ „Stowarzyszenie Przystań Uścimów” w Starym Uścimowie
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich „Uścimowianki” w Starym Uścimowie
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich „Starościanki” w Rudce Starościańskiej
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich „Krasnalki” w Krasnem
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich w Maśluchach
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich „Podlasianki” w Starej Jedlanki
- ✓ Koło Gospodyń Wiejskich w Orzechów Kolonii.

Tabela 8 Liczba NGOs w podziale na miejscowości

Lp.	Miejscowość	Fundacje	Organizacje i stowarzyszenia społeczne
1	Drozdówka	0	1
2	Głębokie	0	1
3	Krasne	0	1
4	Maśluchy	1	1
5	Nowa Jedlanka	0	2
6	Nowy Uścimów	0	1
7	Ochoża	0	0
8	Orzechów - Kolonia	0	1
9	Rudka Starościańska	0	1
10	Stara Jedlanka	0	1
11	Stary Uścimów	0	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG Uścimów

1.9. Przedsiębiorczość

W Gminie Uścimów w roku 2021 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 177 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 126 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W roku 2021 zarejestrowano 12 nowych podmiotów, a 4 podmioty zostały wyrejestrowane.

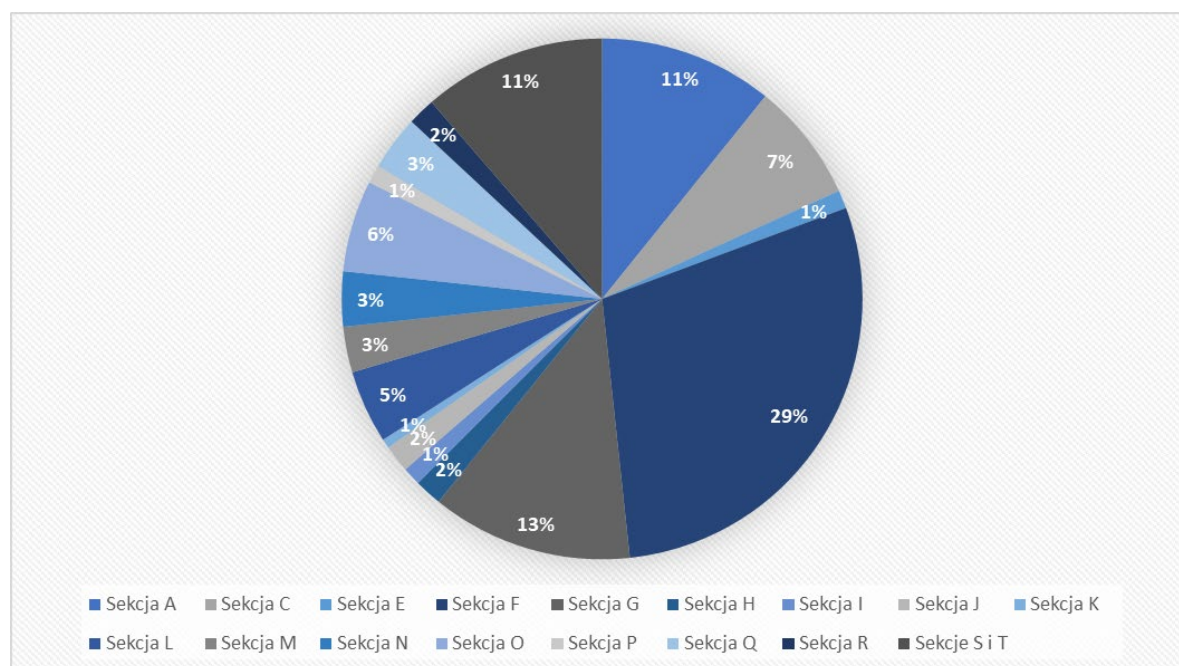
Na przestrzeni lat 2009-2021 najwięcej (23) podmiotów zarejestrowano w roku 2018, a najmniej (10) w roku 2015. W tym samym okresie najwięcej (20) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (4) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2021 roku.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Gminie Uścimów najwięcej (4) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością.

Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (172) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 10,7% (19) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 37,3% (66) podmiotów, a 52,0% (92) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

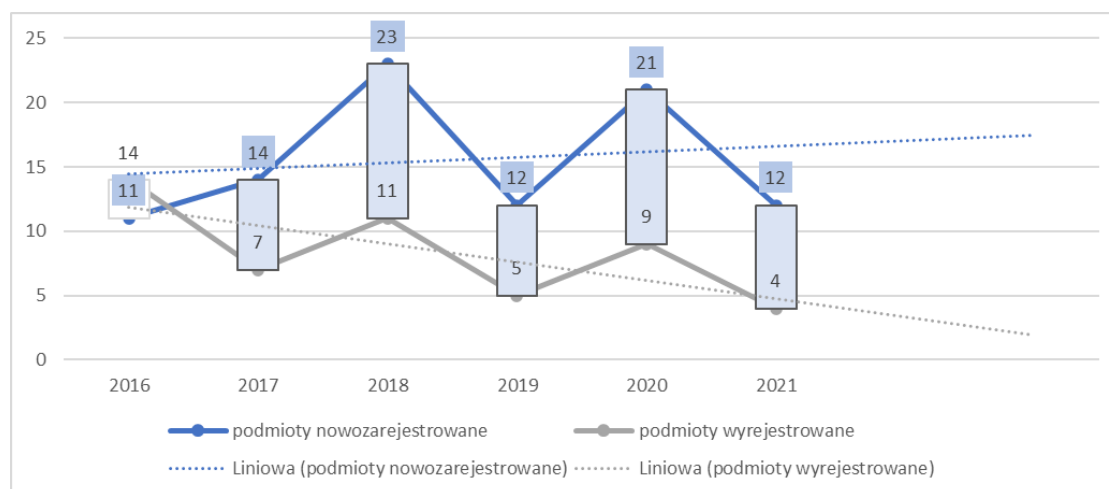
Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie Uścimów najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (38.1%) oraz Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (15.1%).

Wykres 11 Udział procentowy podmiotów gospodarczych w Gminie Uścimów w roku 2020 wg sekcji PKD 2007



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

Wykres 12 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Uścimów



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS –Bank Danych Lokalnych

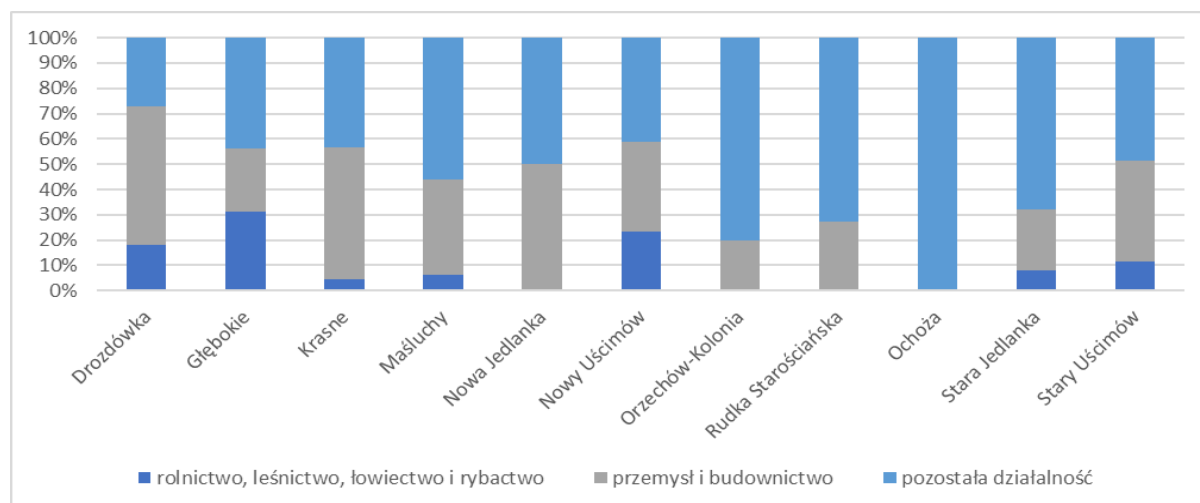
Tabela 9 Liczba przedsiębiorstw działających w poszczególnych miejscowościach

Lp.	Miejscowość	Ilość
1	Drozdówka	7
2	Głębokie	4
3	Krasne	17
4	Maśluchy	8

5	Nowa Jedlanka	9
6	Nowy Uścimów	12
7	Ochoża	0
8	Orzechów - Kolonia	0
9	Rudka Starościańska	3
10	Stara Jedlanka	15
11	Stary Uścimów	17
RAZEM:		92

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Uścimów

Wykres 13 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Uścimów w roku 2021



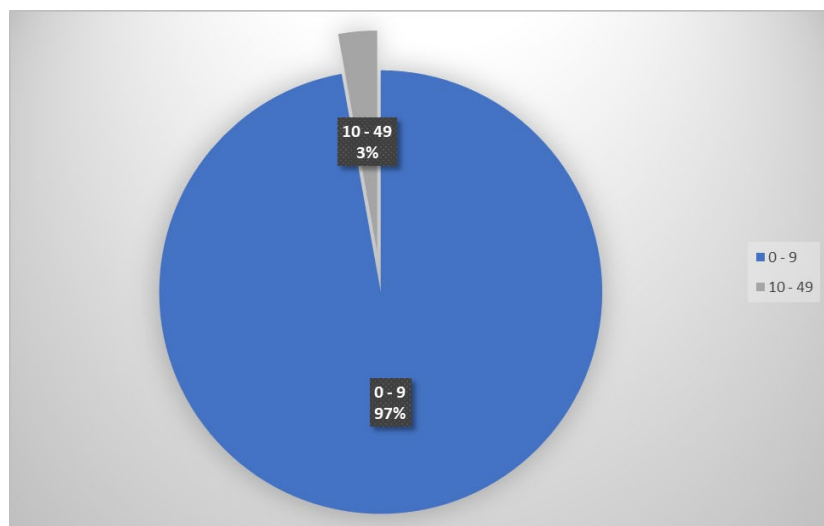
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Struktura podmiotów gospodarczych

W Gminie Uścimów działają w przede wszystkim mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób – stanowiły one na koniec 2021 roku 97% wszystkich firm.

Firmy zatrudniające od 10 do 49 osób stanowiły 3%. Na terenie gminy nie funkcjonuje żadna firma zatrudniająca powyżej 50 pracowników. Struktura podmiotów gospodarczych w Gminie Uścimów według kryterium liczby pracowników odbiega od uwarunkowań zarówno powiatowych, jak i wojewódzkich oraz ogólnopolskich.

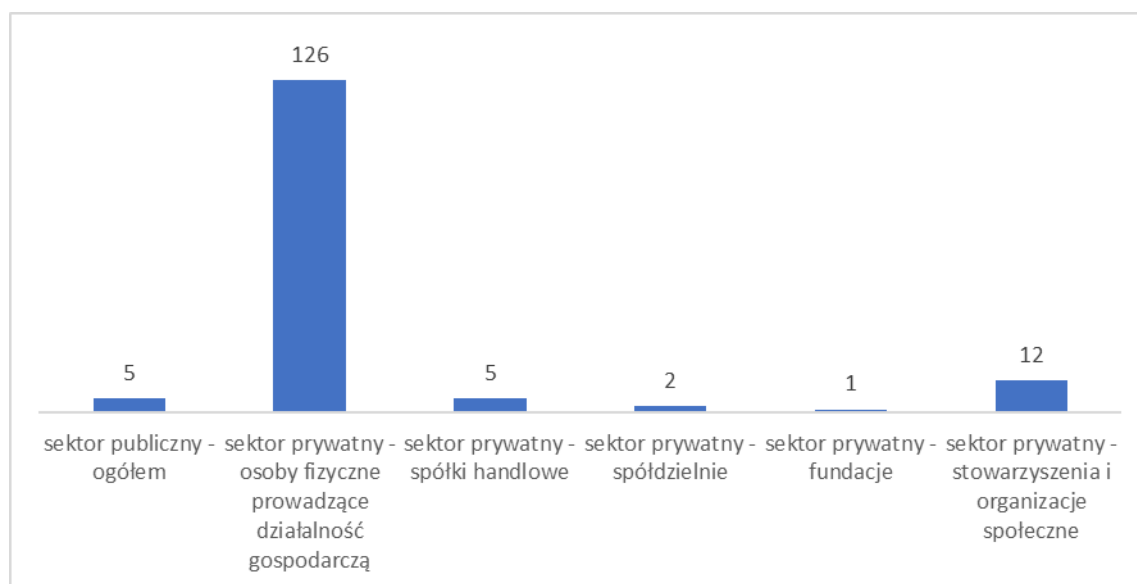
Wykres 14 Podmioty gospodarcze w Gminie Uścimów klasyfikowane w 2021 roku według kryterium liczby pracujących



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Wśród form prawnych firm działających w Gminie Uścimów zdecydowanie dominują podstawowe w postaci jednoosobowych działalności gospodarczych.

Wykres 15 Podmioty gospodarcze w Gminie Uścimów w 2021 roku wg sektorów własnościowych

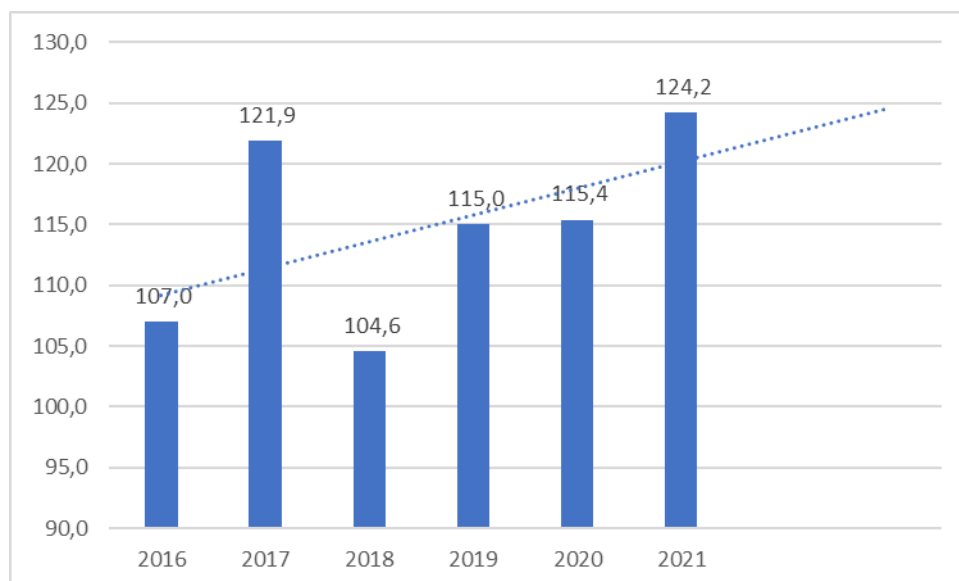


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

1.10. Rynek pracy i bezrobocie

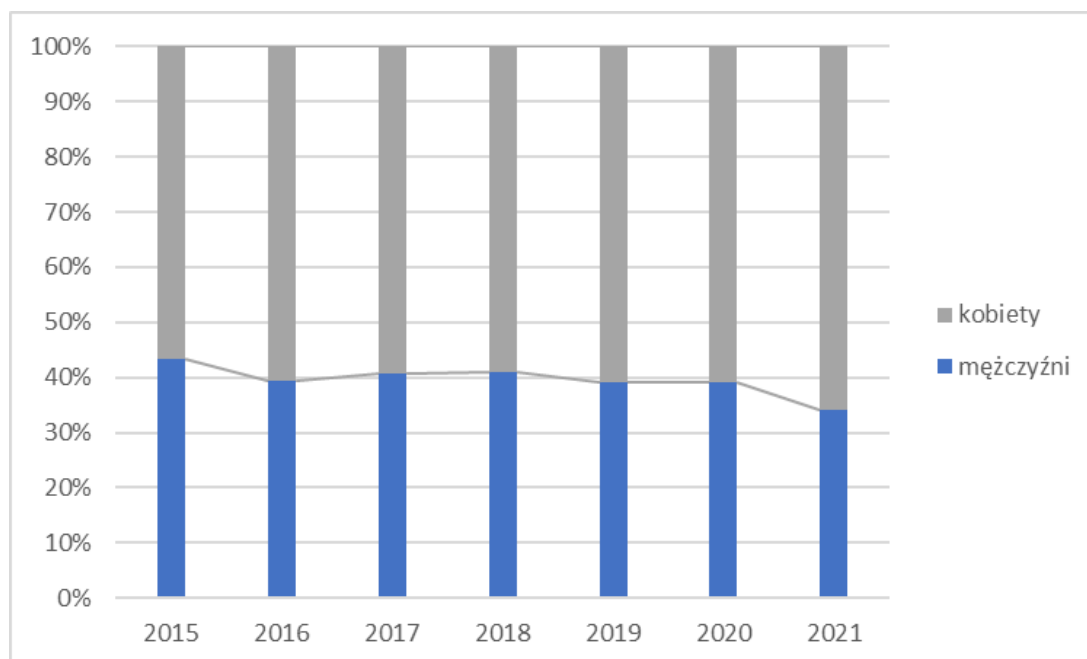
Zatrudnienie:

Wykres 16 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Uścimów w latach 2016-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

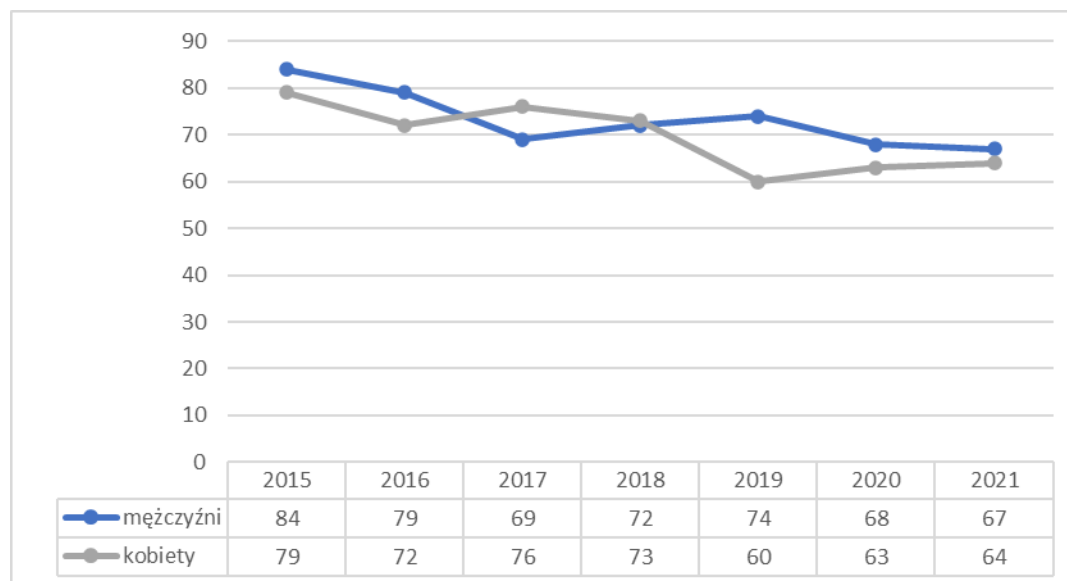
Wykres 17 Liczba osób pracujących w Gminie Uścimów w podziale na płeć w latach 2015-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Bezrobocie:

Wykres 18 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Uścimów w latach 2015-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Bank Danych Lokalnych

Tabela 10 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2022

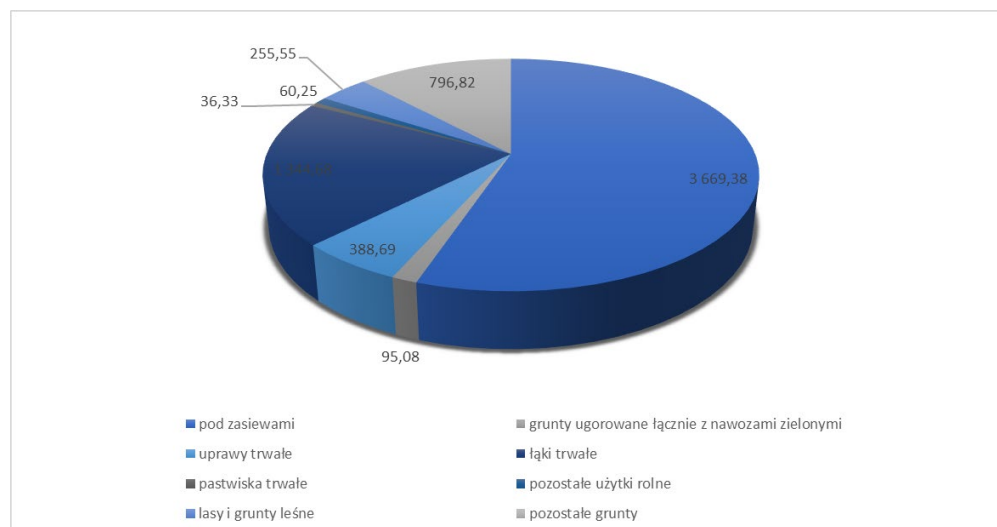
Lp.	Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób bezrobotnych - kobiety	Liczba osób bezrobotnych - mężczyźni	Uprawnienie do zasiłku
1	Drozdówka	10	8	6	4	1
2	Głębokie	9	5	5	4	1
3	Jedlanka Nowa	5	1	3	2	0
4	Jedlanka stara	9	7	7	2	0
5	Krasne	27	23	11	16	1
6	Maśluchy	17	7	9	8	3
7	Orzechów Kolonia	9	5	3	6	0
8	Rudka starościańska	4	1	1	3	1
9	Uścimów Nowy	20	15	7	13	2
10	Uścimów Stary	17	13	9	8	3
11	Ochoża	4	3	3	1	1
Razem		131	88	64	67	13

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z PUP w Lublinie, filia Lubartów

1.11. Sektor rolniczy

Gmina Uścimów jest gminą typowo rolniczą, w której rolnictwo i działalność z nim powiązana posiadają dominujące znaczenie dla funkcjonowania sfery gospodarczej i społecznej oraz dla warunków życia mieszkańców.

Tabela 11 Użytkowanie gruntów w Gminie Uścimów w ha



Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechny Spisy Rolne 2020

Tabela 12 Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w Gminie Uścimów w roku 2020

Powierzchnia gospodarstw rolnych w Gminie Uścimów				
do 1 ha włącznie	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 ha i więcej
27,12	790,78	1 120,27	887,45	3 834,62

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechny Spisy Rolne 2020

Gospodarstwa rolne znajdujące się na terenie Gminy Uścimów cechują się niskim poziomem specjalizacji i towarowości. Miejskowe rolnictwo jest w dużej mierze tradycyjne, ekstensywne, niewyspecjalizowane, oparte o mało efektywne gospodarstwa o niewysokim areale, dużym zróżnicowaniu upraw. W przypadku gospodarstw małych, rolnictwo w pierwszej kolejności służy zaspokajaniu bieżących potrzeb producentów rolnych i ich rodzin, dochody wypracowywane są z pozostającej rolnikom i niewykorzystanej do konsumpcji własnej nadwyżki.

W strukturze zasiewów dominują zboża. Największy udział w powierzchni zasiewów posiada owies (ok. 30%), ponadto popularnymi uprawami zbożowymi są uprawy pszenżyta, mieszanek zbożowych oraz żyta. Poza uprawami zbożowymi, duże znaczenie dla lokalnej gospodarki rolnej posiadają uprawy truskawek i borówki.

W Gminie Uścimów istnieją korzystne warunki do rozwoju hodowli bydła, trzody chlewnej oraz drobiu. Bardzo duży udział w powierzchni gminy posiadają łąki i pastwiska, łącznie stanowią one jedną trzecią (32,5%) wszystkich użytków rolnych. Ponadto, duże ilości produkowanych na terenie gminy zbóż stanowią zboża pastewne oraz ziemniaki, co sprzyja rozwojowi hodowli najpopularniejszych zwierząt gospodarskich.

1.12. Zasoby naturalne i ochrona środowiska

Największe walory przyrodnicze w obszarze gminy objęto ochroną zachowawczą w postaci **Parku Krajobrazowego Pojezierza Łęczyńskiego**. Na terenie Gminy Uścimów położona jest ponad połowa obszaru parku, który składa się z dwóch enklaw: północnej, obejmującej Lasy Parczewskie i południowej, w skład której wchodzi strefa: jezioro Krasne – jezioro Krzcień.

Tak więc 55% powierzchni gminy wchodzi w skład parku, a pozostała część stanowi jego otulinę.

Park od północy sąsiaduje z Parczewskim Obszarem Chronionego Krajobrazu obejmującym Lasy Parczewskie i czemiernickie, dolinę środkowej Tyśmienicy z kompleksem stawów w Siemieniu i od wschodu z Poleskim Parkiem Narodowym, Poleskim Parkiem Krajobrazowym z otuliną. Tak więc parkowa część gminy ma zapewnioną łączność ekologiczną z rejonami o wysokim potencjale przyrodniczym. Stwarza to dogodne warunki do naturalnego zasilania, ekologicznego utrzymania a w dłuższym okresie nawet wzbogacania ekologicznego obszarów chronionych w Gminie Uścimów.

W północnej części gminy (i parku krajobrazowego) znajdują się walory przyrodnicze, które kwalifikują się do ochrony rezerwatowej. Jest to dolny odcinek Bobrówki (tak nazywa się ta część Piwonii), przylegający do doliny pas lasu, wchodzący w skład południowego obrzeżenia Lasów Parczewskich oraz pewne obszary poza granicami gminy. Utworzenie rezerwatu ma na celu ochronę gatunkową bobra europejskiego (*Castor fiber*). Występuje tu ponadto 17 zespołów roślinnych.

Zgodnie z Inwentaryzacją przyrodniczą Gminy Uścimów na jej terenie występuje szereg obiektów kwalifikujących się do ochrony pomnikowej i w formie użytków ekologicznych:

- ✓ „**Jezioro Krzcień**”, czyli zbiornik wodny wraz z przyległym pasem szuwarów. Występują tu rzadkie gatunki unifauny: błotniak stawowy, perkoz dwuczuby, perkozek, kokoszka wodna, krakwa i remiz.



✓ **„Krasne”** – teren 120 ha, gdzie występują jako jedyne w gminie gatunki torfowisk wysokich i przejściowych.

✓ **„Jezioro Orzechówek”** zarośnięta misa jeziorna (dawne jezioro o tej nazwie) z położonymi na południe, licznymi torfowiskami.

✓ **„Stawy Morawczyńskie”** – to rejon stawów hodowlanych, gdzie stwierdzono charakterystyczny dla Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego zespół awifauny związany z pasem trzcinowisk i szuwarami strefy

litoralalu: bąk, trzciniak stawowy, czernica, głowienka, krzyżówka, łabędź niemy, łyska, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi i czapla siwa. Ponadto stwierdzono tu występowanie innych gatunków takich jak np.: myszołów zwyczajny, pustułka, jastrząb podróżniczek, remiz, brzęczka, rycyk i rybitwa czarna. Spotyka się chronione gatunki płazów i owadów.

- ✓ **„Jezioro Maśluchowskie”** – na jeziorze występują ciekawe gatunki ptaków wodnych i bezpośrednio związanych ze strefa trzcinowisk nadwodnych.
- ✓ **„Jezioro Uścimowskie”** – dla ochrony cennych gatunków awifauny związanej z trzcinowiskami, wilgotnymi łąkami i torfowiskami w sąsiedztwie zbiornika wodnego m.in.: brzęczka, kokoszki wodnej, łabędzia niemego, perkoza dwuczubego, krwawodzioba i błotniaka stawowego. Występują tu również chronione gatunki płazów (rzekotka, ropucha szara) i bezkręgowców.
- ✓ **„Stawy Jedlanka”** – gdzie stwierdza się występowanie zbiorowisk szuwarowych *Fragmitetum communis*, *Typhetum latifoliae* i *Typhetum angustifoliae*, a miejscami zbiorowiska wielkich turzyc ze związku *Magnooaricion*. Na groblach, w stawach i ich najbliższym otoczeniu zaobserwowano występowanie wielu roślin chronionych i rzadkich. Podobnie stwierdzono występowanie zespołu rzadkich ptaków, płazów.

1.13. Energetyka

1.13.1. Zaopatrzenie w gaz

Gmina Uścimów pozostaje niezgazyfikowana.

1.13.2. Gospodarka cieplna

Na obszarze Gminy Uścimów nie funkcjonuje typowy scentralizowany system zaopatrzenia w ciepło (nie istnieją zakłady produkujące ciepło oraz jednostki zajmujące się dystrybucją ciepła), występuje tylko kilka kotłowni lokalnych zasilających w ciepło obiekty o większej kubaturze.

Dominujący typ zabudowy, charakterystyczny dla większości gmin wiejskich w kraju,

tj. przewaga rozproszonych siedlisk jednorodzinnych, zagrodowych, a tym samym niska gęstość cieplna ze względów technicznych uniemożliwia wprowadzenie systemów ciepłowniczych, a z ekonomicznego punktu widzenia wykluczają zasadność ich istnienia.

1.13.4. Energia odnawialna

Energia z biogazu i biomasy:

Gmina Uścimów jest obszarem typowo rolniczym oraz leśnym, dlatego produkcja ta stanowi potencjalne źródło energetycznego wykorzystania w instalacjach OZE.

Gmina Uścimów z racji swojego charakteru gospodarczego i środowiskowego jest idealnym miejscem produkcji energii z biomasy.

Energia wiatrowa:

Potencjał rozwoju energetyki wiatrowej dla Gminy Uścimów należy określić jako średnio korzystny.

Energia słoneczna:

Ze względu na potencjalną energię użyteczną prawie całe województwo lubelskie (obszar R II) znajduje się w rejonie, gdzie roczne sumy promieniowania słonecznego kształtują się na poziomie 950-1 020 kWh/m². Obszar ten, jest zatem uznawany w Polsce za uprzywilejowany (o najlepszych warunkach do wykorzystania energii słonecznej).

1.14. Gospodarka wodno – ściekowa

W 2021 roku długość wodociągowej czynnej sieci rozdzielczej na terenie Gminy Uścimów wynosiła około 53 km. Wszystkie sołectwa posiadają dostęp do gminnej sieci wodociągowej, systematycznie podłączane są do niej nowe gospodarstwa domowe. W porównaniu do roku 2016, w 2021 liczba przyłączy wzrosła o 45 sztuk.

Gmina Uścimów prezentuje się szczególnie korzystnie na tle obszarów wiejskich powiatu i województwa – jej stopień zwodociągowania jest większy od średnich dla obszarów wiejskich tych jednostek. Oznacza to, że gminna sieć wodociągowa jest lepiej rozwinięta, niż sieci wodociągowe na obszarach wiejskich powiatu i regionu.

Sieć wodociągowa na terenie Gminy Uścimów zasilana jest z ujęć zlokalizowanych w trzech miejscowościach: Starym Uścimowie (2 ujęcia), Drozdówce (2 ujęcia) oraz w Nowej Jedlance (1 ujęcie). Funkcjonujące ujęcia w pełni zaspokajają zapotrzebowanie na zaopatrzenie w wodę.

Tabela 13 Długość czynnej sieci wodociągowej oraz liczba przyłączy

długość czynnej sieci rozdzielczej					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]
50,0	50,0	50,0	50,0	50,1	53,0
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
1 129	1 147	1 163	1 165	1 170	1 174

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Ilość wody dostarczonej gospodarstwom domowym w 2021 roku wyniosła 98 dm³, a zużycie wody na jednego mieszkańca 30,7 m³.

Tabela 14 Wskaźniki dla sieci wodociągowej

zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[m3]	[m3]	[m3]	[m3]	[m3]	[m3]
28,9	29,3	31,5	31,2	29,9	30,7
ludność korzystająca z sieci wodociągowej					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
3 027	3 005	2 951	2 921	2 883	2 843

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

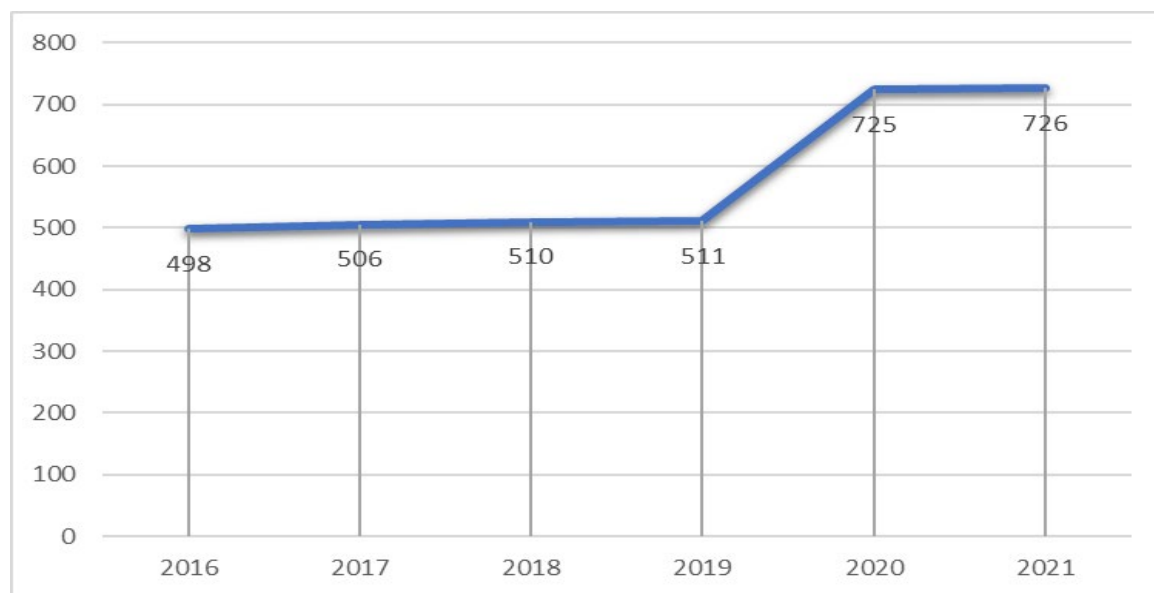
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej na początek 2021 r. wynosiła 54,4 km. Dostęp do sieci kanalizacyjnej w gminie posiada 54,2 % gospodarstw domowych.

Tabela 15 Wskaźniki dla sieci kanalizacyjnej Gmina Uścimów

długość czynnej sieci kanalizacyjnej					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[km]	[km]	[km]	[km]	[km]	[km]
35,0	35,0	35,0	35,0	54,4	54,4
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]	[szt.]
498	506	510	511	725	726
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
1 426	1 426	1 405	1 393	1 691	1 668

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 19 Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania - dynamika w latach 2016-2021



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenach nieskanalizowanych ścieki magazynowane są w przydomowych oczyszczalniach ścieków oraz w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłej wywożone są za pomocą wozów asenizacyjnych.

Tabela 16 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Uścimów

Lp.	Miejscowość	Obecność kanalizacji (TAK/NIE)	Obecność wodociągu (TAK/NIE)
1.	Drozdówka	TAK	TAK
2.	Głębokie	TAK	TAK
3.	Krasne	NIE	TAK
4.	Maśluchy	TAK	TAK
5.	Nowa Jedlanka	TAK	TAK
6.	Nowy Uścimów	TAK	TAK
7.	Ochoża	TAK	TAK
8.	Orzechów - Kolonia	NIE	TAK
9.	Rudka Starościańska	TAK	TAK
10.	Stara Jedlanka	TAK	TAK
11.	Stary Uścimów	TAK	TAK

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z GUS, BDL

1.15. Polityka przestrzenna

Na koniec 2021 roku miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objętych było 10 % powierzchni gminy.

Na terenie Gminy Uścimów obowiązuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Uścimów uchwalony uchwałą Rady Gminy Uścimów Nr XI/48/11 z dnia 28 października 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2012 r. poz. 654) oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Uścimów - zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Uścimów Nr II/21/02 z dnia 20 grudnia 2002 r.

Wytyczne kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Uścimów są zbieżne z wizją gminy ujętą w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, a także Strategii Rozwoju Gminy.

SRWL 2030

Gmina Uścimów należy do gmin zagrożonych trwałą marginalizacją w orębie OSI Polesie.

Cechy wiodące:

- bardzo duża koncentracja terenów cennych przyrodniczo, mających szczególne znaczenie w kształtowaniu powiązań ekologicznych
- liczne występowanie naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych, sprzyjające rozwojowi gospodarki rybackiej
- występowanie znacznej ilości torfowisk i mokradeł, duża wrażliwość na destabilizację stosunków wodnych
- znaczna powierzchnia użytków zielonych, sprzyjająca rozwojowi gospodarki hodowlanej,
- wysoki poziom nasłonecznienia

Kierunki interwencji/tematyczne obszary wsparcia w kontekście realizacji celów SRWL:

Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych
Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej

Ochrona walorów środowiska

Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo- -kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu

Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej

Plan Zagospodarowania Przemysłowego Województwa Lubelskiego

Gmina Uścimów leży w paśmie pogranicza kulturowego wyznaczonego przez obiekty sakralne 3 religii

Teren gminy został uznany za teren rozwoju zagłębia węglowego

Gmina zalicza się również do obszarów priorytetowych pod względem budowy oraz rozbudowy i modernizacji urządzeń melioracyjnych, obejmujących obiekty o powierzchni co najmniej 500 ha oraz do strefy o walorach wypoczynkowych znaczących w skali kraju.

Gmina Uścimów należy do strefy o walorach wypoczynkowych znaczących w skali kraju oraz do obszarów wiejskich uczestniczących w procesach rozwojowych (obejmują tereny gmin znajdujących się w fazie postępującej integracji funkcjonalnej z najważniejszymi ośrodkami miejskimi, a także tereny charakteryzujące się dobrą dostępnością komunikacyjną do usług wyższego rzędu oraz dobrym potencjałem rolniczym wykorzystywanym rynkowo i miejscami pracy w obsłudze rolnictwa

Strategia Rozwoju Gminy Uścimów na lata 2012-2020

Efekty wdrożenia działań prorozwojowych będą odczuwalne zarówno w poprawie jakości życia mieszkańców, jak też w zwiększeniu rozpoznawalności gminy wśród turystów i inwestorów, podniesieniu aktywności i stopnia zintegrowania członków wspólnoty lokalnej oraz w funkcjonowaniu sfery gospodarczej. Wizja zakłada wpływ polityki prorozwojowej na różne obszary życia lokalnego oraz osiągnięcie komplementarnych, uzupełniających się i wzmacniających swoje rezultaty celów

Cele strategiczne:

Poprawa poziomu życia mieszkańców gminy Uścimów poprzez rozwój infrastruktury technicznej i społecznej, podniesienie jakości przestrzeni publicznej oraz wdrażanie zasad ochrony środowiska

Pełne wykorzystanie posiadanych przez gminę walorów przyrodniczo-krajobrazowych i zasobów dziedzictwa kulturowego, podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru i zwiększenie roli turystyki w lokalnej gospodarce

Wzrost aktywności gospodarczej gminy, rozwój działalności pozarolniczej oraz wspieranie procesów unowocześniania rolnictwa

Zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie kultury i edukacji, umożliwienie wszechstronnego rozwoju oraz aktywizacja lokalnej społeczności

Charakterystyka istniejącej struktury funkcjonalno-przestrzennej:

Leśno-jeziorny i bagieny charakter gminy był w ubiegłych wiekach barierą rozwoju osadnictwa, obecnie gęstość zaludnienia jest również jedną z najniższych w całym regionie.

Główne miejscowości w gminie - Uścimów i Jedlanka - to dawne wsie królewskie. Od XIXw. Stanowią lokalne, niewielkie ośrodki usługowo-wytwórcze.

Przemysł jak dotychczas nie rozwinął się na terenie gminy i nie posiada tutaj, z powodu ograniczeń terenowych i ekologicznych, dobrych warunków do lokalizacji i funkcjonowania.

Zasadniczo wszystkie wsie posiadają zabudowę liniową - wzdłuż tras komunikacyjnych, jednocześnie rozłożone dookoła jezior- otoczone malowniczymi zalesionymi terenami.

Głównym kierunkiem rozwoju Gminy Uścimów powinna być obsługa rekreacji. Prawie cała gmina leży w obszarze atrakcyjnym dla różnych form wypoczynku. Już obecnie w wielu miejscowościach położonych nad jeziorami znajdują się skupiska obiektów rekreacyjnych, takich jak domki letniskowe czy ośrodki wczasowe. Nad jeziorami są możliwości dalszego rozwoju funkcji wypoczynkowej, przy zachowaniu ograniczeń, wynikających z naturalnej odporności środowiska.

Siedziba Gminy Uścimów położona jest w środkowej części gminy, stanowiąc ośrodek administracyjny oraz usługowy dla okolicznych wsi.

1.16. Mieszkalnictwo

Tabela 17 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Gminy Uścimów

przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]
80,8	80,9	81,2	81,3	82,8	82,9
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]	[m2]
29,3	29,8	30,6	31,1	36,3	37,0
mieszkania na 1000 mieszkańców					
2016	2017	2018	2019	2020	2021
363,0	367,9	377,6	382,7	438,4	446,3

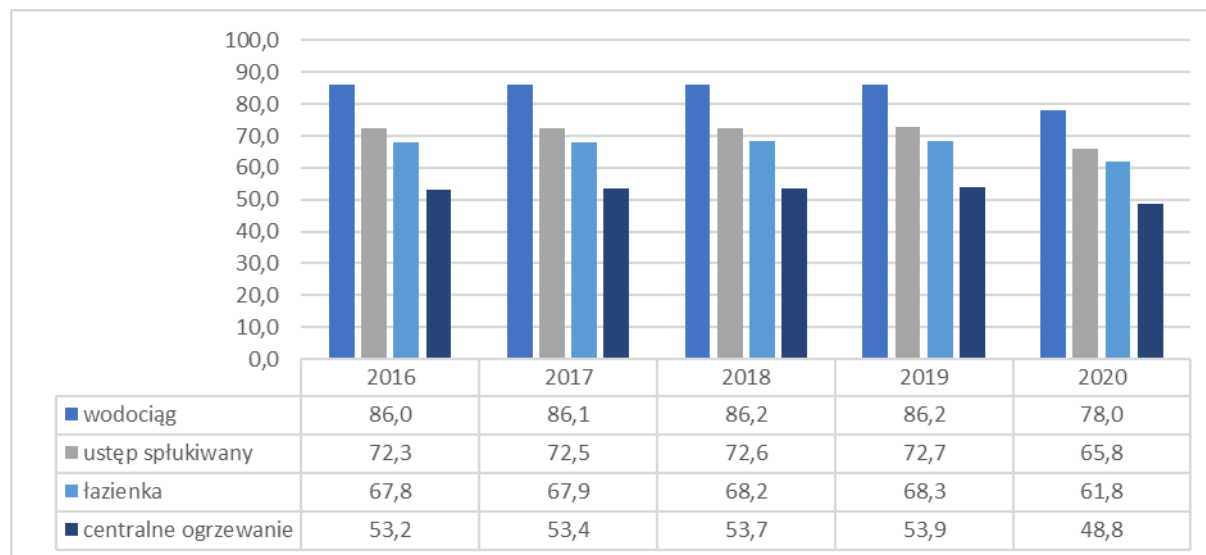
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik powierzchni mieszkaniowej przypadającej na jednego mieszkańca w 2021 r. wyniósł 37 m² i wzrósł w porównaniu do 2016 roku o 7,7 m²/osobę.

Średnia powierzchnia użytkowa przeciętnego mieszkania w 2020r. wyniosła 82,9 m² i wzrosła w porównaniu do 2016 r. o 2,1 m².

W celu oceny stanu jakości mieszkań w gminie, ważna jest ich analiza pod względem wyposażenia w instalacje. Jak widać na poniższych wykresach, w ciągu ostatnich lat, nie wszystkie mieszkania stwarzały korzystne warunki życia dla ich lokatorów. Pociągającym jest jednak fakt, iż od 2011 roku zauważalny jest wzrost liczby mieszkań wyposażonych właśnie w łazienki, centralne ogrzewanie oraz wodociągi.

Wykres 20 Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w Gminie Uścimów



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.17. Ochrona bezpieczeństwa

Siedziby i zarządy głównych instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ludności i mienia w Gminie Uścimów znajdują się poza jej obszarem.

Bezpieczeństwo mieszkańcom zapewnia **Posterunek Policji w Ostrowie Lubelskim** oraz pracujący dzielnicowi.

Tabela 18 Poziom przestępczości w Gminie Uścimów za rok 2020 w podziale na poszczególne miejscowości

Lp.	Miejscowość	Liczba przestępstw	Interwencje domowe	Liczba wykroczeń	Przestępstwa kryminalne	Liczba założonych niebieskich kart
1	Drozdówka	3	0	0	1	1
2	Głębokie	1	1	4	0	0
3	Jedlanka Nowa	0	1	6	0	0
4	Jedlanka stara	2	2	6	1	0
5	Krasne	6	3	2	1	0
6	Maśluchy	1	1	1	0	1
7	Orzechów Kolonia	4	0	1	0	0

8	Rudka starościańska	0	0	0	0	0
9	Uścimów Nowy	1	1	1	0	0
10	Uścimów Stary	11	2	10	1	1
11	Ochoża	0	0	0	0	0
Razem		29	11	31	4	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie

Natomiast **bezpieczeństwo przeciwpożarowe zapewniają gminne ochotnicze straże Pożarne z miejscowości Krasne, Głębokie, Drozdówka, Nowa Jedlanka, Stara Jedlanka, Rudka Starościańska oraz Nowy Uścimów. Ochotnicza Straż Pożarna** w Nowym Uścimowie należy do Krajowego Systemu Ratowniczo -Gaśniczego.

1.18. Komunikacja

Infrastruktura drogowa

Przez obszar gminy nie przebiegają drogi należące do kategorii krajowych i wojewódzkich. Dostępność komunikacyjną oraz połączenia z pozostałymi częściami regionu zapewniają gminie drogi wojewódzkie położone w jej pobliżu – droga wojewódzka nr 820 Łęczna-Sosnowica oraz droga wojewódzka nr 813 Międzyrzec Podlaski-Łęczna. Lokalną sieć komunikacyjną tworzy 10 dróg powiatowych oraz 12 dróg gminnych.

Drogi powiatowe łączą gminę z gminami sąsiednimi, umożliwiają dojazd do miast będących siedzibami powiatu oraz komunikację pomiędzy siedzibami gmin.

Łączna długość dróg powiatowych na terenie Gminy Uścimów wynosi 49,841 km.

Stan dróg gminnych jest zróżnicowany. Należy jednak podkreślić, że na terenie Gminy nie ma dróg nieprzejezdnych.

2. DELIMITACJA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH

2.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Z uwagi na charakter dokumentu, obszar objęty rewitalizacją winien być wyodrębniony w sposób szczegółowy w oparciu o wybrane wskaźniki odnoszące się do sytuacji społeczno-

gospodarczej gminy.

Obszar, który zostanie poddany rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej jednostki. Przyjęta w niniejszym opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji zakładała w głównej mierze oparcie się mierzalnych zmiennych dotyczących sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- ✓ gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- ✓ środowiskowych – niskiego stopnia inwestycji w odnawialne źródła energii, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- ✓ technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku współwystępowania minimum jednego problemu ze sfery społecznej oraz problemów z pozostałych sfer.

Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne jest także obiektywne stwierdzenie, czy dane zjawisko ma charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Celem wyznaczenia na obszarze całej gminy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analiza danych przebiegała 2-etapowo:

- ✓ ETAP 1 - wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Gminy Uścimów
- ✓ ETAP 2 - wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Uścimów

2.2. ETAP 1 – wyznaczenie Obszaru Zdegradowanego (OZ) na terenie Uścimów

W celu jednoznacznego wskazania na jakim obszarze gminy występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym przypisano odpowiadające im wskaźniki. Punktem odniesienia terytorialnego był podział gminy na miejscowości.

Procedura wyznaczania obszarów zdegradowanych opierała się na następujących założeniach:

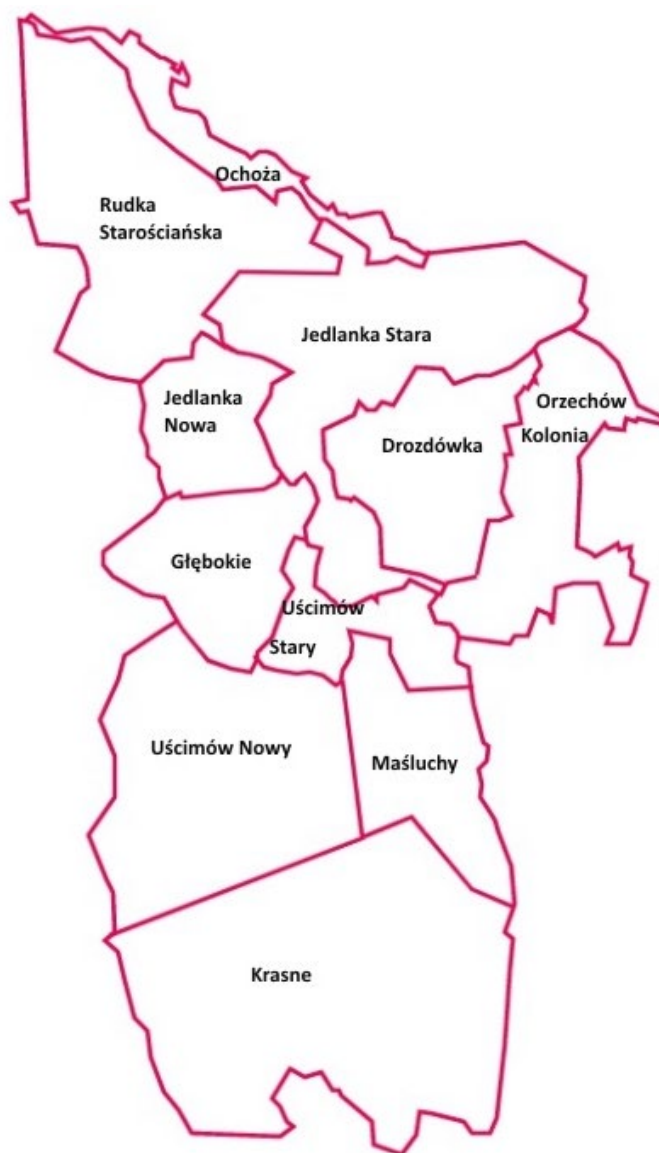
Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału gminy na sołectwa/ miejscowości. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzennie i funkcjonalnie, dlatego też przy tworzeniu stref próbowano zachować podział gminy na takie obszary.

Tabela 19 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach GPR

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Udział ludności %	Powierzchnia w ha	Udział powierzchni %
1.	Drozdówka	261	8,48	756,97	7,07
2.	Głębokie	215	6,98	621,11	5,80
3.	Krasne	448	14,55	2347,59	21,93
4.	Maśluchy	397	12,89	644,28	6,02
5.	Nowa Jedlanka	239	7,76	441,71	4,13
6.	Nowy Uścimów	461	14,97	1453,31	13,57
7.	Ochoża	90	2,92	337,21	3,15
8.	Orzechów - Kolonia	116	3,77	816,78	7,63
9.	Rudka Starościańska	159	5,16	1445,21	13,50
10.	Stara Jedlanka	318	10,33	1446,04	13,51
11.	Stary Uścimów	375	12,18	395,98	3,70

Źródło: udostępnione przez Urząd Gminy Uścimów

Mapa 4 Podział gminy na obszary porównawcze



Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html?gmap=gp0

2.2.1. Wskaźniki delimitujące obszary zdegradowane

Dla prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno- funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 20 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Lp.	Kategoria	Wskaźnik	Opis
1.	SFERA SPOŁECZNA	Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru miejscowości	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
2.		Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru miejscowości	Wskaźnik obrazujący sytuację demograficzną danego sołectwa/obszaru. Wskaźnik obliczony został na podstawie danych GUS. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z sytuacją demograficzną.
3.		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący potrzeby lokalnej społeczności w zakresie zinstytucjonalizowanej pomocy społecznej. Poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego obliczony został na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Uścimowie. Jako wskaźnik go wyznaczający przyjęto liczbę osób korzystających z pomocy społecznej przeliczeniu na 100 mieszkańców. Przyjęty wskaźnik pozwolił zidentyfikować miejscowości z największymi problemami związanymi z wykluczeniem społecznym.
4.		Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.
5.		Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy. Dane dotyczące bezrobocia pozyskano z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały miejscowości z największym odsetkiem osób bezrobotnych, w tym osób długotrwale bezrobotnych, co jest szczególnie istotne w przypadku analizy zjawiska jakim jest wykluczenie społeczne. Długotrwale bezrobocie znacząco zwiększa prawdopodobieństwo jego wystąpienia oraz stanowi odzwierciedlenie warunków życia i sytuacji ekonomicznej mieszkańców.

6.		Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie. Przystępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych miejscowościach przyjęto liczbę przestępstw i wykroczeń przeliczeniu na 100 mieszkańców.
7.		„Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie. Przystępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania. Do wskazania poziomu przestępczości w poszczególnych sołectwach przyjęto oraz ilość założonych „niebieskich kart” oraz interwencji domowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
8.		Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego. Zmienna zestandaryzowana, prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę organizacji pozarządowych na 100 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Uścimów
9.		Poziom kapitału społecznego –uczestnictwo w życiu politycznym	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – Wskaźnik, którym się posłużono, chcąc ocenić uczestnictwa w życiu politycznym w poszczególnych sołectwach Gminy Uścimów, to udział mieszkańców w wyborach samorządowych. Dane pozyskano z PKW.
10.		Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego – wskaźnik określa zaangażowanie lokalnych społeczności w pozyskiwanie środków w ramach funduszu społecznego. Dane pozyskano z UG w Uścimowie.
11.	SFERA GOSPODARCZA	Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu wzrostu aktywności gospodarczej posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych w poszczególnych /miejscowościach. Źródło danych: Urząd Gminy Uścimów, rejestr CIDG.

12.		Liczba podmiotów gospodarczych wyrejstrowanych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziomu aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia kondycji lokalnych przedsiębiorstw j posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych wyrejstrowanych w poszczególnych /miejscowościach. Źródło danych: Urząd Gminy Uścimów, rejestr CIDG.
13.	SFERA ŚRODOWISKOWA	Liczba gospodarstw w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz edukację ekologiczną, a także zapewnienie bezpieczeństwa i podwyższenia jakości środowiska życia mieszkańców Gminy Uścimów.
14.	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic w skali od 0 – niedostateczna do 3 – zadowalająca. Źródło: badania własne
15.	SFERA TECHNICZNA	Obecność terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru miejscowości	Wskaźnik opisujący poziom degradacji terenów w obrębie obszaru/sołectwa. Źródło danych: Urząd Gminy. Degradacja przestrzeni, w tym przestrzeni publicznej przejawia się m.in. w występowaniu zdegradowanych, zaniedbanych obiektów: pustostanów, budynków niewykorzystanych, które utraciły swoją funkcję. Z powodu występowania takich obiektów przestrzeń przestaje być reprezentacyjna, co przekłada się na atrakcyjność turystyczno-gospodarczą całej gminy. Źródłem danych dla oceny stopnia degradacji były informacje zawarte w dokumentach gminnych, a także informacje uzyskane od poszczególnych właścicieli i zarządców, jak również wizje w terenie.

Źródło: opracowanie własne

2.2.2. Wyniki dla poszczególnych miejscowości wg ww. wskaźników

Tabela 21 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru w roku 2021 [%]

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	17,62
Głębokie	17,67
Krasne	15,18
Maśluchy	18,39
Nowa Jedlanka	17,15
Nowy Uścimów	15,40
Ochoża	20,00
Orzechów - Kolonia	24,14
Rudka Starościańska	18,24
Stara Jedlanka	20,44
Stary Uścimów	18,93
Średnia	18,47

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 22 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru [%]

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	21,84
Głębokie	21,86
Krasne	27,23
Maśluchy	22,42
Nowa Jedlanka	25,94
Nowy Uścimów	23,21
Ochoża	11,11
Orzechów - Kolonia	20,69
Rudka Starościańska	24,53
Stara Jedlanka	25,47
Stary Uścimów	21,07
Średnia	22,31

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych Narodowy Spis Powszechny 2021

Tabela 23 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	0,77
Głębokie	1,86
Krasne	4,24
Maśluchy	2,02
Nowa Jedlanka	2,09
Nowy Uścimów	3,90
Ochoża	2,22
Orzechów - Kolonia	10,34
Rudka Starościańska	2,52
Stara Jedlanka	3,14
Stary Uścimów	6,93
Średnia	3,64

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Uścimowie

Tabela 24 Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	3,83
Głębokie	4,19
Krasne	6,03
Maśluchy	4,28
Nowa Jedlanka	2,09
Nowy Uścimów	4,34
Ochoża	4,44
Orzechów - Kolonia	7,76
Rudka Starościańska	2,52
Stara Jedlanka	2,83
Stary Uścimów	4,53
Średnia	4,26

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie

Tabela 25 bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	3,07
Głębokie	2,33
Krasne	5,13
Maśluchy	1,76
Nowa Jedlanka	0,42
Nowy Uścimów	3,25
Ochoża	3,33
Orzechów - Kolonia	4,31
Rudka Starościańska	0,63
Stara Jedlanka	2,20
Stary Uścimów	3,47
Średnia	2,72

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie

Tabela 26 Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	1,53
Głębokie	2,33
Krasne	2,01
Maśluchy	0,50
Nowa Jedlanka	2,93
Nowy Uścimów	0,43
Ochoża	0,00
Orzechów - Kolonia	4,31
Rudka Starościańska	0,00
Stara Jedlanka	2,83
Stary Uścimów	5,87
Średnia	2,07

The map shows the following distribution of crime rates per 100 inhabitants across the commune's villages:

- Ochoża: 0,00
- Rudka Starościańska: 0,00
- Jedlanka Stara: 2,83
- Jedlanka Nowa: 2,93
- Drozdówka: 1,53
- Orzechów Kolonia: 4,31
- Głębokie: 2,33
- Uścimów Stary: 5,87
- Uścimów Nowy: 0,43
- Maśluchy: 0,50
- Krasne: 2,01
- Stara Jedlanka: 2,83
- Nowy Uścimów: 0,43

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie

Tabela 27 „Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	0,38
Głębokie	0,47
Krasne	0,67
Maśluchy	0,50
Nowa Jedlanka	0,42
Nowy Uścimów	0,22
Ochoża	0,00
Orzechów - Kolonia	0,00
Rudka Starościańska	0,00
Stara Jedlanka	0,63
Stary Uścimów	0,80
Średnia	0,37

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Lubartowie


Tabela 28 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	0,38
Głębokie	0,47
Krasne	0,22
Maśluchy	0,50
Nowa Jedlanka	0,84
Nowy Uścimów	0,22
Ochoża	0,00
Orzechów - Kolonia	0,86
Rudka Starościańska	0,63
Stara Jedlanka	0,31
Stary Uścimów	1,07
Średnia	0,50

Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Uścimów oraz BDL GUS

Tabela 29 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021 r.

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	90,02
Głębokie	99,78
Krasne	75,82
Maśluchy	77,71
Nowa Jedlanka	94,89
Nowy Uścimów	73,24
Ochoża	165,72
Orzechów - Kolonia	141,35
Rudka Starościańska	117,58
Stara Jedlanka	83,04
Stary Uścimów	79,82
Średnia	99,91



Źródło: Opracowanie własne. Sporządzono na podstawie danych z Urzędu Gminy Uścimów

Tabela 30 Wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021
Drozdówka	17,62	21,84	0,77	3,83	3,07	1,53	0,38	0,38	90,02
Głębokie	17,67	21,86	1,86	4,19	2,33	2,33	0,47	0,47	99,78
Krasne	15,18	27,23	4,24	6,03	5,13	2,01	0,67	0,22	75,82
Maśluchy	18,39	22,42	2,02	4,28	1,76	0,50	0,50	0,50	77,71
Nowa Jedlanka	17,15	25,94	2,09	2,09	0,42	2,93	0,42	0,84	94,89
Nowy Uścimów	15,40	23,21	3,90	4,34	3,25	0,43	0,22	0,22	73,24
Ochoża	20,00	11,11	2,22	4,44	3,33	0,00	0,00	0,00	165,72
Orzechów - Kolonia	24,14	20,69	10,34	7,76	4,31	4,31	0,00	0,86	141,35
Rudka Starościańska	18,24	24,53	2,52	2,52	0,63	0,00	0,00	0,63	117,58
Stara Jedlanka	20,44	25,47	3,14	2,83	2,20	2,83	0,63	0,31	83,04
Stary Uścimów	18,93	21,07	6,93	4,53	3,47	5,87	0,80	1,07	79,82
Średnia arytmetyczna	18,46	22,31	3,64	4,26	2,72	2,07	0,37	0,50	99,91
Odchylenie standardowe	1,83	2,87	4,57	2,45	2,76	4,11	1,47	1,45	9,47

Wskaźniki powyższe wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych obszarach/sołectwach opracowano porównywalny wskaźnik. W pierwszym etapie powinno się znormalizować poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

- t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i
- \bar{x}_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,
- S_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Tabela 31 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021
Drozdówka	-0,46	-0,16	-0,63	-0,18	0,13	-0,13	0,01	-0,08	-1,04
Głębokie	-0,44	-0,16	-0,39	-0,03	-0,14	0,06	0,07	-0,02	-0,01
Krasne	-1,80	1,72	0,13	0,72	0,87	-0,01	0,20	-0,19	-2,54
Maśluchy	-0,04	0,04	-0,35	0,01	-0,35	-0,38	0,09	0,00	-2,34
Nowa Jedlanka	-0,72	1,27	-0,34	-0,89	-0,83	0,21	0,03	0,24	-0,53
Nowy Uścimów	-1,68	0,32	0,06	0,03	0,19	-0,40	-0,10	-0,19	-2,82
Ochoża	0,84	-3,91	-0,31	0,07	0,22	-0,50	-0,25	-0,35	6,95
Orzechów - Kolonia	3,10	-0,56	1,47	1,43	0,58	0,55	-0,25	0,25	4,38
Rudka Starościńska	-0,13	0,78	-0,24	-0,71	-0,76	-0,50	-0,25	0,09	1,87
Stara Jedlanka	1,08	1,10	-0,11	-0,58	-0,19	0,19	0,18	-0,13	-1,78
Stary Uścimów	0,25	-0,43	0,72	0,11	0,27	0,93	0,29	0,39	-2,12

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie należy określić, czy dany wskaźnik jest **stymulantą**, czy **destymulantą**, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki, czy też prowadzą do kryzysu.

Jeżeli wśród wskaźników znajdzie się stymulanta, uzyskane wartości należy przekształcić zgodnie ze wzorem:

$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$

gdzie:

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W przypadku, gdy dany wskaźnik jest destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiamy bez zmian

Tabela 32 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru	Udział liczby ludności wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności*	Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw na 100 mieszkańców	Niebieskie karty" w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców*	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021*
Drozdówka	0,46	-0,16	-0,63	-0,18	0,13	-0,13	0,01	0,08	1,04
Głębokie	0,44	-0,16	-0,39	-0,03	-0,14	0,06	0,07	0,02	0,01
Krasne	1,80	1,72	0,13	0,72	0,87	-0,01	0,20	0,19	2,54
Maśluchy	0,04	0,04	-0,35	0,01	-0,35	-0,38	0,09	0,00	2,34
Nowa Jedlanka	0,72	1,27	-0,34	-0,89	-0,83	0,21	0,03	-0,24	0,53
Nowy Uścimów	1,68	0,32	0,06	0,03	0,19	-0,40	-0,10	0,19	2,82
Ochoża	-0,84	-3,91	-0,31	0,07	0,22	-0,50	-0,25	0,35	-6,95
Orzechów - Kolonia	-3,10	-0,56	1,47	1,43	0,58	0,55	-0,25	-0,25	-4,38
Rudka Starościańska	0,13	0,78	-0,24	-0,71	-0,76	-0,50	-0,25	-0,09	-1,87
Stara Jedlanka	-1,08	1,10	-0,11	-0,58	-0,19	0,19	0,18	0,13	1,78
Stary Uścimów	-0,25	-0,43	0,72	0,11	0,27	0,93	0,29	-0,39	2,12

*stymulanta

Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który będzie sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych. Aby uzyskać wartość wskaźnika syntetycznego należy posłużyć się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i – syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

n – liczba wskaźników (cech)

t_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym obszarze.

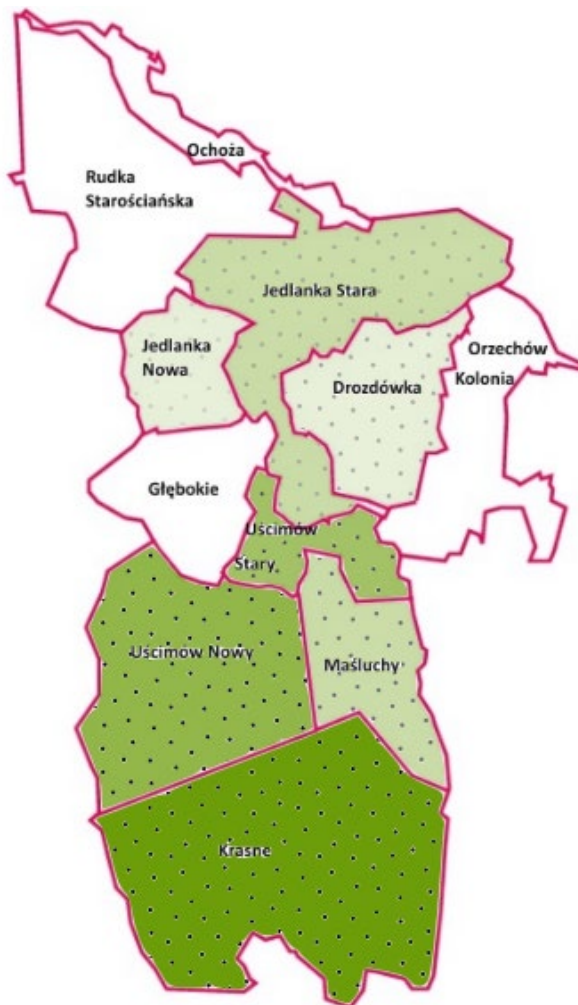
Tabela 33 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

Nazwa obszaru	Demografia		Pomoc społeczna	Bezrobocie		Przestępczość	Patologie	Aktywność społeczna		Wskaźnik syntetyczny
Drozdówka	0,46	-0,16	-0,63	-0,18	0,13	-0,13	0,01	0,08	1,04	0,07
Głębokie	0,44	-0,16	-0,39	-0,03	-0,14	0,06	0,07	0,02	0,01	-0,01
Krasne	1,80	1,72	0,13	0,72	0,87	-0,01	0,20	0,19	2,54	0,91
Maśluchy	0,04	0,04	-0,35	0,01	-0,35	-0,38	0,09	0,00	2,34	0,16
Nowa Jedlanka	0,72	1,27	-0,34	-0,89	-0,83	0,21	0,03	-0,24	0,53	0,05
Nowy Uścimów	1,68	0,32	0,06	0,03	0,19	-0,40	-0,10	0,19	2,82	0,53
Ochoża	-0,84	-3,91	-0,31	0,07	0,22	-0,50	-0,25	0,35	-6,95	-1,35
Orzechów - Kolonia	-3,10	-0,56	1,47	1,43	0,58	0,55	-0,25	-0,25	-4,38	-0,50
Rudka Starościńska	0,13	0,78	-0,24	-0,71	-0,76	-0,50	-0,25	-0,09	-1,87	-0,39
Stara Jedlanka	-1,08	1,10	-0,11	-0,58	-0,19	0,19	0,18	0,13	1,78	0,16
Stary Uścimów	-0,25	-0,43	0,72	0,11	0,27	0,93	0,29	-0,39	2,12	0,37

Rewitalizacja ma służyć przede wszystkim poprawie jakości życia mieszkańców, co oznacza, że właśnie **kwestie społeczne są podstawowymi przesłankami służącymi wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i rewitalizacji**, a dopiero potem – aspekt gospodarczy, środowiskowy, funkcjonalno-przestrzenny i techniczny.

Delimitacja negatywnych zjawisk społecznych występujących w Gminie Uścimów przeprowadzona na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk), wykazała, że obszarem koncentracji problemów społecznych w gminie jest obszar zlokalizowany w miejscowościach: **Drozdówka, Głębokie, Krasne, Maśluchy, Nowa Jedlanka, Nowy Uścimów, Stara Jedlanka, Stary Uścimów.**

Mapa 5 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Uścimów



Źródło: Opracowanie własne.

Jak wcześniej wspomniano, dla poprawnego wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji należało dodatkowo zdiagnozować występowanie, co **najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno- funkcjonalnych lub technicznych.**

Sfera gospodarcza:

Tabela 34 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	0,77
Głębokie	0,93
Krasne	0,67
Maśluchy	0,25
Nowa Jedlanka	0,42
Nowy Uścimów	0,22
Ochoża	0,00
Orzechów - Kolonia	0,00
Rudka Starościańska	0,63
Stara Jedlanka	0,31
Stary Uścimów	0,27
Średnia	0,41

The map shows the following distribution of values for each sub-area:

- Ochoża: 0,00
- Rudka Starościańska: 0,63
- Jedlanka Stara: 0,31
- Jedlanka Nowa: 0,42
- Drozdówka: 0,77
- Orzechów Kolonia: 0,00
- Głębokie: 0,93
- Uścimów Stary: 0,27
- Uścimów Nowy: 0,22
- Maśluchy: 0,25
- Krasne: 0,67

Źródło: UG Uścimów, rejestr CEIDG.

Tabela 35 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)

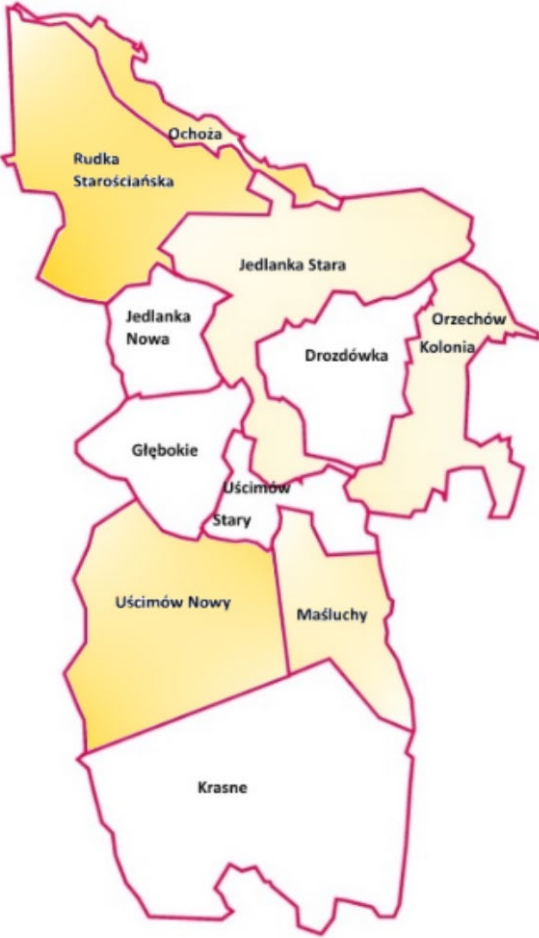
Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	0,00
Głębokie	0,00
Krasne	0,22
Maśluchy	0,00
Nowa Jedlanka	0,00
Nowy Uścimów	0,00
Ochoża	0,00
Orzechów - Kolonia	0,86
Rudka Starościańska	0,00
Stara Jedlanka	0,00
Stary Uścimów	0,53
Średnia	0,15

Źródło: UG Uścimów, rejestr CEIDG.

Sfera środowiskowa:

Tabela 36 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	4,98
Głębokie	2,33
Krasne	2,90
Maśluchy	1,01
Nowa Jedlanka	3,35
Nowy Uścimów	0,87
Ochoża	0,00
Orzechów - Kolonia	1,72
Rudka Starościańska	0,00
Stara Jedlanka	1,89
Stary Uścimów	3,73
Średnia	2,07




Źródło: UG Uścimów

Sfera funkcjonalno- przestrzenna:

Tabela 37 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe)

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	1
Głębokie	1
Krasne	1
Maśluchy	1
Nowa Jedlanka	2
Nowy Uścimów	1
Ochoża	0
Orzechów - Kolonia	0
Rudka Starościańska	1
Stara Jedlanka	1
Stary Uścimów	3
Średnia	1,09



Źródło: UG Uścimów

3- zadowalająca, 2- dostateczna, 1- niska, 0- niedostateczna

Sfera techniczna:

Tabela 38 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru

Nazwa obszaru	Wartość wskaźnika
Drozdówka	0,00
Głębokie	0,00
Krasne	0,11
Maśluchy	0,00
Nowa Jedlanka	0,00
Nowy Uścimów	0,00
Ochoża	0,00
Orzechów - Kolonia	0,00
Rudka Starościańska	0,00
Stara Jedlanka	0,00
Stary Uścimów	1,67
Średnia	0,16

Źródło: UG Uścimów

Tabela 39 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Drozdówka	0,00	0,00	4,98	1	0,00
Głębokie	0,68	0,00	2,33	2	0,00
Krasne	0,83	1,24	2,90	2	0,11
Maśluchy	0,35	0,00	1,01	0	0,00
Nowa Jedlanka	0,24	0,00	3,35	2	0,00
Nowy Uścimów	1,06	1,06	0,87	2	0,00
Ochoża	0,47	0,00	0,00	2	0,00
Orzechów - Kolonia	0,84	0,19	1,72	3	0,00
Rudka Starościńska	0,00	0,00	0,00	1	0,00
Stara Jedlanka	0,00	0,00	1,89	0	0,00
Stary Uścimów	0,53	0,29	3,73	3	1,67
Średnia arytmetyczna	0,45	0,25	2,07	1,64	1,16
Odchylenie standardowe	1,75	2,87	3,47	2,54	3,94

Tabela 40 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	Dostępność do usług kultury i usług społecznych	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Drozdówka	-0,26	-0,09	0,84	-0,25	-0,04
Głębokie	0,13	-0,09	0,07	0,14	-0,04
Krasne	0,21	0,34	0,24	0,14	-0,01
Maśluchy	-0,06	-0,09	-0,31	-0,64	-0,04
Nowa Jedlanka	-0,12	-0,09	0,37	0,14	-0,04
Nowy Uścimów	0,35	0,28	-0,35	0,14	-0,04
Ochoża	0,01	-0,09	-0,60	0,14	-0,04
Orzechów - Kolonia	0,22	-0,02	-0,10	0,54	-0,04
Rudka Starościńska	-0,26	-0,09	-0,60	-0,25	-0,04
Stara Jedlanka	-0,26	-0,09	-0,05	-0,64	-0,04
Stary Uścimów	0,04	0,01	0,48	0,54	0,38

Tabela 41 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)*	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru
Drozdówka	0,26	-0,09	-0,84	0,25	-0,04
Głębokie	-0,13	-0,09	-0,07	-0,14	-0,04
Krasne	-0,21	0,34	-0,24	-0,14	-0,01
Maśluchy	0,06	-0,09	0,31	0,64	-0,04
Nowa Jedlanka	0,12	-0,09	-0,37	-0,14	-0,04
Nowy Uścimów	-0,35	0,28	0,35	-0,14	-0,04
Ochoża	-0,01	-0,09	0,60	-0,14	-0,04
Orzechów - Kolonia	-0,22	-0,02	0,10	-0,54	-0,04
Rudka Starościńska	0,26	-0,09	0,60	0,25	-0,04
Stara Jedlanka	0,26	-0,09	0,05	0,64	-0,04
Stary Uścimów	-0,04	0,01	-0,48	-0,54	0,38

*stymulanta

Tabela 42 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa obszaru	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)*	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców*	Dostępność do usług kultury i usług społecznych *	Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru	Liczba wskaźników kryzysowych
Drozdówka	0,26	-0,09	-0,84	0,25	-0,04	2
Głębokie	-0,13	-0,09	-0,07	-0,14	-0,04	0
Krasne	-0,21	0,34	-0,24	-0,14	-0,01	1
Maśluchy	0,06	-0,09	0,31	0,64	-0,04	3
Nowa Jedlanka	0,12	-0,09	-0,37	-0,14	-0,04	1
Nowy Uścimów	-0,35	0,28	0,35	-0,14	-0,04	2
Ochoża	-0,01	-0,09	0,60	-0,14	-0,04	1
Orzechów - Kolonia	-0,22	-0,02	0,10	-0,54	-0,04	1
Rudka						3
Starościńska	0,26	-0,09	0,60	0,25	-0,04	
Stara Jedlanka	0,26	-0,09	0,05	0,64	-0,04	3
Stary Uścimów	-0,04	0,01	-0,48	-0,54	0,38	2

Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary Gminy Uścimów, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z powyższej tabeli obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdej miejscowości Gminy Uścimów

Tabela 43 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową

Nazwa obszaru	Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego w sferze społecznej	Obecność wskaźników kryzysowych w sferze gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	Obecność terenów zdegradowanych	Udział Powierzchni [%]	Udział Ludności [%]
Drozdówka	TAK	TAK		7,07	8,48
Głębokie	-	-		5,80	6,98
Krasne	TAK	TAK	TAK	21,93	14,55
Maśluchy	TAK	TAK		6,02	12,89
Nowa Jedlanka	TAK	TAK		4,13	7,76
Nowy Uścimów	TAK	TAK		13,57	14,97
Ochoża	-	TAK		3,15	2,92
Orzechów - Kolonia	-	TAK		7,63	3,77
Rudka Starościańska	-	TAK		13,50	5,16
Stara Jedlanka	TAK	TAK		13,51	10,33
Stary Uścimów	TAK	TAK	TAK	3,70	12,18

Źródło: Opracowanie własne.

Powierzchnia wyznaczonych obszarów zdegradowanych stanowi 69,93% powierzchni gminy i są one zamieszkiwane przez 81,16% mieszkańców gminy.

Cechuje je nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej).

Rewitalizacja dla swojej skuteczności na wyznaczonym obszarze na terenie gminy wymaga wieloletnich, wieloaspektowych i kompleksowych działań, a jej osiągnięcie będzie możliwe poprzez aktywność w ramach wyznaczonych celów we wszystkich 5 sferach:

- ✓ społecznej – likwidacja oraz ograniczenie zjawisk patologicznych, ograniczenie ubóstwa i poprawa dostępności do usług publicznych,
- ✓ gospodarczej – rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zjawiska bezrobocia,

- ✓ środowiskowej – promocja postaw proekologicznych, rozwój odnawialnych źródeł energii,
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnej – uporządkowanie przestrzeni publicznej, ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,
- ✓ technicznej - poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, modernizacja zabudowy.

Mapa 6 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową



Źródło: Opracowanie własne.

2.3. ETAP 2 – wyznaczenie Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Uścimów

Konieczne jest zatem przystąpienie do kolejnego etapu delimitacji, by móc wskazać na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk) na obszarach zdegradowanych, obszaru rewitalizacji, który będzie się zawierał na terenie nie większym niż 20% udziału powierzchni ogółem gminy i zamieszkałym nie więcej niż 30% ogółu ludności Gminy Uścimów.

W celu jednoznacznego wyznaczenia Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Uścimów oraz wskazania na jakim obszarze Gminy Uścimów (OZ) występuje największe natężenie negatywnych zjawisk, poszczególnym zjawiskom problemowym (negatywnym) przypisano odpowiadające im wskaźniki.

Punktem odniesienia terytorialnego było wyodrębnienie w ramach miejscowości zdegradowanych Obszaru Rewitalizacji (OR) w oparciu o czynniki kryzysowe:

1. stan przestrzeni publicznej oraz infrastruktury technicznej, która po przeprowadzeniu działań inwestycyjnych może być wykorzystana w celu znaczącej poprawy stanu przestrzeni publicznej szczególnie w obszarze grup dysfunkcyjnych,
2. koncentracja negatywnych zjawisk społecznych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji w związku z gęstością zaludnienia obszaru, co generuje i wzmacnia z natury negatywne postawy zachowania, szczególnie ze strony osób wykluczonych oraz pochodzących ze środowisk patologicznych.

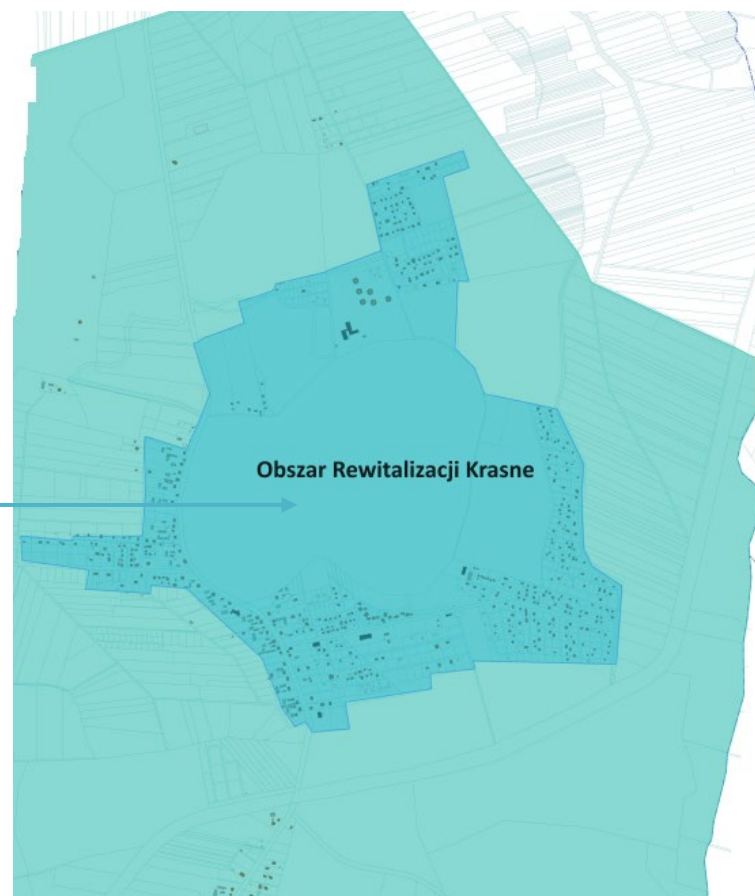
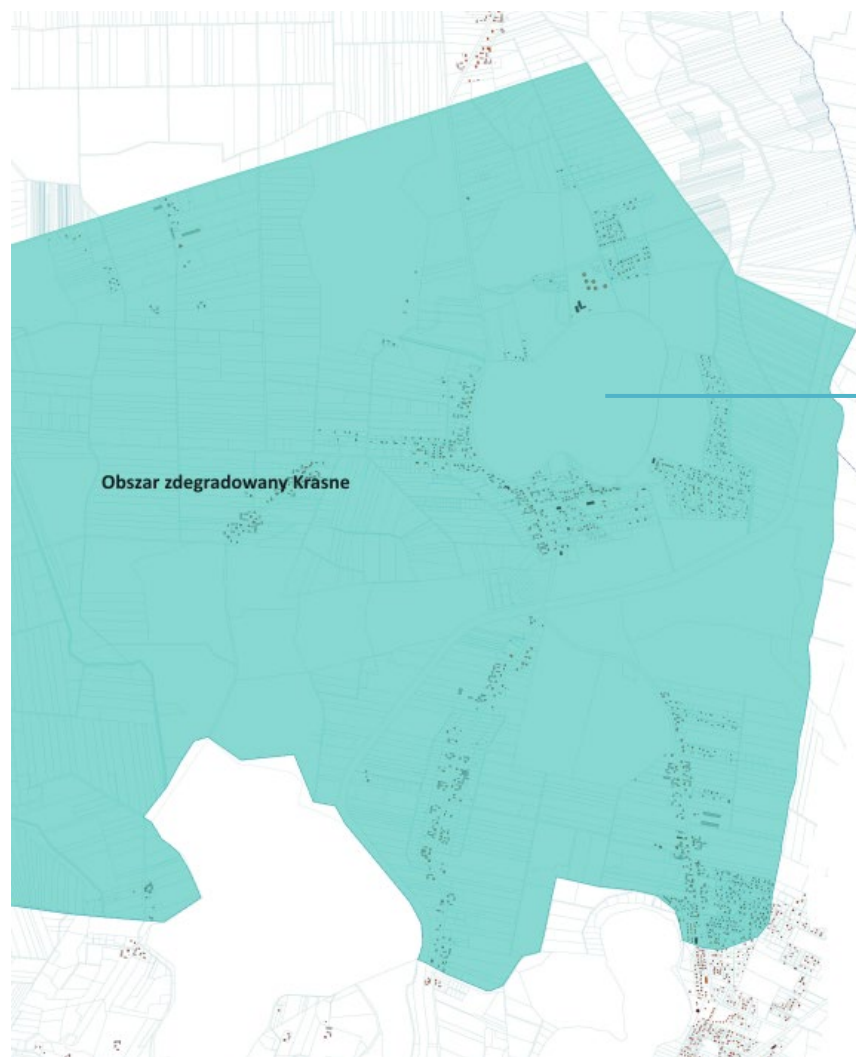
Procedura wyznaczenia OR opierała się na następujących założeniach:



2.4. Podsumowanie – delimitacja Obszaru Rewitalizacji (OR) na terenie Gminy Uścimów

W skład obszaru rewitalizacji obszaru wchodzi podobszary, nieposiadające ze sobą wspólnych granic:

Obszar I: Krasne- powierzchnia - 221,55 ha, ludność – 101



Obszar II: Stary Uścimów – powierzchnia 203 ha, ludność - 179



Podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji znaczenie wpłynie na poprawę zidentyfikowanych problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Pomogą one odzyskać dotychczasowe funkcje pełnione przez obszar i wykreować nowe funkcje, które wynikają z aktualnych potrzeb mieszkańców.

Tabela 44 Delimitacja obszaru rewitalizacji Gminy Uścimów

Numer Podobszaru	Obszar Rewitalizacji	
	I	II
Nazwa obszaru/sołectwa	Krasne	Stary Uścimów
Powierzchnia podobszaru (ha)	221,55	201
Odsetek powierzchni podobszaru w ogólnej powierzchni gminy (%)	2,07	1,88
Liczba ludności podobszaru (2021 r.)	101	179
Odsetek ludności podobszaru w ludności ogółem gminy (%)	4,00	6,00

Źródło: Opracowanie własne.

W myśl ustawy o rewitalizacji (art. 10 ust. 1), obszar obejmujący całość, bądź część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się **jako obszar rewitalizacji**.

Obszar rewitalizacji ustala się, wybierając z obszarów zdegradowanych te sołectwa, w których występuje najgorsza sytuacja społeczna, na którą nawarstwia się największa liczba innych zdiagnozowanych problemów, przy czym, z uwagi na wymóg łączna powierzchnia wybranych sołectw nie może przekroczyć 20% powierzchni gminy, a ich ludność nie może stanowić więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

Wyznaczony obszar rewitalizacji w Gminie Uścimów spełnia kryteria określone w wytycznych ponieważ stanowi 3,95 % powierzchni gminy (422,55 ha) i jest zamieszkały przez 10% jej mieszkańców (280 osób).

Tym samym obszar rewitalizacji mieści się w limitach określonych w Wytycznych (< 20% powierzchni gminy i < 30% liczby jej mieszkańców).

Spis tabel:

Tabela 1 Powierzchnia poszczególnych miejscowości Gminy Uścimów.....	8
Tabela 2 Liczba mieszkańców wg miejscowości zameldowanych na pobyt stały – stan na 31.12.2021 r.	10

Tabela 3 Współczynnik przyrostu naturalnego na 1000 Osób	11
Tabela 4 Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty 2021 dla poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Uścimów	15
Tabela 5 Świadczenia wypłacone przez OPS w roku 2021	20
Tabela 6 Liczba ludności korzystająca z OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Uścimów	21
Tabela 7 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2022 r.	21
Tabela 8 Liczba NGOs w podziale na miejscowości.....	23
Tabela 9 Liczba przedsiębiorstw działających w poszczególnych miejscowościach.....	24
Tabela 10 Liczba osób w podziale na poszczególne miejscowości w roku 2022	28
Tabela 11 Użytkowanie gruntów w Gminie Uścimów w ha	29
Tabela 12 Powierzchnia gospodarstw rolnych ogółem w Gminie Uścimów w roku 2020	29
Tabela 15 Długość czynnej sieci wodociągowej oraz liczba przyłączy	33
Tabela 16 Wskaźniki dla sieci wodociągowej	33
Tabela 17 Wskaźniki dla sieci kanalizacyjnej Gmina Uścimów.....	33
Tabela 18 Charakterystyka infrastruktury wodno - kanalizacyjnej na terenie poszczególnych sołectw/miejscowości Gminy Uścimów	34
Tabela 20 Charakterystyka zasobów mieszkaniowych Gminy Uścimów	37
Tabela 21 Poziom przestępczości w Gminie Uścimów za rok 2020 w podziale na poszczególne miejscowości	38
Tabela 22 Zestawienie obszarów porównawczych w ramach GPR	41
Tabela 23 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	43
Tabela 24 Udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru w roku 2021 [%]	46
Tabela 25 Udział liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności obszaru [%]	47
Tabela 26 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	48
Tabela 27 Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	49
Tabela 28 bezrobotnych długotrwale w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	50
Tabela 29 Liczba przestępstw i wykroczeń na 100 mieszkańców	51
Tabela 30 „Niebieskie karty” i interwencje domowe w przeliczeniu na 100 mieszkańców	52
Tabela 31 Liczba zarejestrowanych organizacji NGO na 100 mieszkańców	53
Tabela 32 Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2021 r.....	54
Tabela 33 Wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	55
Tabela 34 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	57
Tabela 35 Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i destymulanty.....	59
Tabela 36 Wartości wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej.....	61
Tabela 37 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.) ..	63
Tabela 38 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (2021 r.)	64
Tabela 39 Liczba gospodarstw, w których zamontowano OZE na 100 mieszkańców	65
Tabela 40 Dostępność do usług kultury i usług społecznych (instytucje kultury, banki, apteki, przychodnie, świetlice wiejskie, obiekty sportowe).....	66
Tabela 41 Udział powierzchni terenów zdegradowanych w powierzchni ogółem obszaru	67
Tabela 42 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	68
Tabela 43 Znormalizowane wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej.....	69

Tabela 44 Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej po określeniu stymulanty i destymulanty	70
Tabela 45 Poziom występowania wskaźników kryzysowych dla sfery, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz funkcjonalno-przestrzennej	71
Tabela 46 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	72
Tabela 39 Delimitacja obszaru rewitalizacji Gminy Uścimów	78

Spis map:

Mapa 1 Położenie Gminy Uścimów na tle powiatu lubartowskiego.....	7
Mapa 2 Położenie poszczególnych miejscowości na terenie Gminy Uścimów	8
Mapa 3 Obszary atrakcyjne turystycznie w Gminie Uścimów	19
Mapa 4 Podział gminy na obszary porównawcze.....	42
Mapa 5 Wyniki standaryzacji w odniesieniu do problemów społecznych – Gmina Uścimów.....	62
Mapa 6 Obszar zdegradowany, wyznaczony w oparciu o analizę jakościową i wskaźnikową	73

Spis wykresów:

Wykres 1 Powierzchnia miejscowości Gminy Uścimów (%).....	9
Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy w latach 2015 - 2021.....	10
Wykres 3 Liczba mieszkańców wg miejscowości w 2021.....	11
Wykres 4 Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku w Gminie Uścimów w roku 2015 oraz 2021	12
Wykres 5 Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Uścimów w latach 2015 - 2021	13
Wykres 6 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Uścimów w latach 2015-2021.....	14
Wykres 7 Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku 2021.....	14
Wykres 8 Księgozbiór w bibliotekach na terenie Gminy Uścimów	17
Wykres 9 Wskaźniki czytelnictwa na terenie Gminy Uścimów	17
Wykres 10 Wydatki na fundusz sołecki w roku 2022 wg sołectw [%].....	22
Wykres 11 Udział procentowy podmiotów gospodarczych w Gminie Uścimów w roku 2020 wg sekcji PKD 2007	24
Wykres 12 Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON w Gminie Uścimów.....	24
Wykres 13 Podmioty wg grup rodzajów działalności PKD w poszczególnych miejscowościach Gminy Uścimów w roku 2021	25
Wykres 14 Podmioty gospodarcze w Gminie Uścimów klasyfikowane w 2021 roku według kryterium liczby pracujących	26
Wykres 15 Podmioty gospodarcze w Gminie Uścimów w 2021 roku wg sektorów własnościowych	26
Wykres 16 Liczba osób pracujących na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Uścimów w latach 2016-2021	27
Wykres 17 Liczba osób pracujących w Gminie Uścimów w podziale na płeć w latach 2015-2021.....	27
Wykres 18 Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Uścimów w latach 2015-2021.....	28
Wykres 19 Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – dynamika w latach 2016-2021	34
Wykres 20 Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w Gminie Uścimów	38